

Saulėta, diena 75°, naktį 55,
Saulė teka 5:30, leidžiasi 8:04

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

6 JUN 1971

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-8100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL LVIII

Price 15c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Gegužio-May 1 d.

Kaina 15c

116

AMERIKOJE VĖL PAKELTOS PAŠTO KAINOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

ATKIRTIS PARAUDUSIAM ITALUI

Romėje leidžiamas "Elta-Press" biuletenis š. m. 3 n-ję plačiam, istoriniais, tikrovės faktais paremtame straipsnyje iškėlė Italijos krikščionių demokratų partijos atstovo parlamente, Fiorentino Sullo viešai paskelbtus netikslumus, ryšium su jo buvusia, šių metų pradžioje, viešnagė Vilniuje ir Kaune. Šis atskirtis italų politikui ir drauge Lietuvos spaudoje paskelbtiems straipsniams apie Sullo viešėjimą ("Gimt. Kraštas", nr. 9, "Tiesa", sausio 12), jau pastebėtas Italijos spaudoje.

Mus pasiekusios italų spaudos iškarpos liudija, kad Eltos patikslinimai bei tikrovės duomenų iškėlimas atkreipė tos spaudos dėmesį. Pvz. laikraštis "Realtà Politica", val. 10 d. laidoje paskelbė "Tiesos" džiugavimus dėl F. Sullo išvedžiojimų apie pažangą Lietuvoje ir čia pat juos sugretino su Elta-Press teiginiais apie dabartinę Lietuvos padėtį, apie buvusias deportacijas, partizanų kovas ir kt. Laikraštis paitavo Eltos italų laidoje iškeltą sugretinimą: iš-eivijoje intelektualų lietuvių iš-leistus 36 "Liet. Enciklopedijos" ir 4-ris "Mūsų Lietuva" toms su okupuotame krašte lig šiol išleista vos dviem sovietinės enciklopedijos tomams.

Kas tas Fiorentino Sullo? Tai žymus politikas, buvęs Italijos vyriausybės ir "Italijos-Sovietų Sąjungos draugystės" organizacijos prezidento narys. Sullo pareiškimai, paskelbti Lietuvos laikraščiuose, pasak Eltos, vertė klausyti: kur krypta italų krikščionių demokratų partija?

Italui politikui paskelbus jo paties išpildžius "Nuovo Sud" laikraštį (6 ir 7 nr.), kai kurie Sullo grubūs tiesos iškraipimai Eltos redakcija privertė suteikti atitinkamą faktais atremtą, atkirtį.

Vienas pirmųjų Sullo teiginių — jis vyko Lietuvon (š. m. sausio 8-12 d.) tirti rusiškųjų universitetų "sistemą". Jau čia italų politikas paneigė ne tik Italijos, bet ir visam pasauliui žinomus faktus apie Stalino-Ribbentropo buvusį susitarimą, vėliau sekusias karines įgulas ir krašto inkorporavimą į Sovietų Sąjungos sudėtį. Sullo, pagal "G. Kraštą", ramiai tvirtino: "Dabar Lietuva — Tarybų Sąjungos respublika".

Politiko Sullo išvedžiojimus bei jo teiginius apie Lietuvos pažangą Elta sugretino su buv. Italijos ministerio pirmininko ir žymaus krikšč. demokratų politiko, jau mirusio, Alcide de Gasperi laišku, kurį jis 1954 m. kov. 20 d. buvo pasiuntęs Liet. Krikščionių Demokratų Partijos vadovybei išveivijoje, ryšium su partijos 50 metų sukaktimi. Raštė pabrėžtinai nurodė, kad Lietuvos okupaciją, išveivius bei lietuvių pasipriešinimą okupantui. De Gasperi, baigdamas, linkėjo, Italijos broliškos partijos vardu, "jūsų tautai sulaukti laisvės tėvynės".

Elta, pasinaudodama istorijos duomenimis, iš eilės atremia visus italų politiko netikslumus, iškraipymus ar net sovietų propagandos įtaigotus teiginius. Atremiamas klaidos, kalbant apie Lietuvos, Vilniaus universiteto steigimą, sugretinama Bažnyčios padėtis šių dienų Lietuvoje su laisvės laikais buvusia, Elta taip pat keliais atvejais nurodė ir į rusinimo vyksmą Lietuvoje.

Pagalinau, dar pažymėta, jog italas Sullo pasitarė lietuvių tautai ir pačiai tiesai, jei ateity sugalvojės lankytis Lie-

IS VISO PASAULIO

KEY BISCAYNE. — Prezidentas Nixonas pareiškė, kad Amerikos karo jėgų sumažinimas Europoje būtų istorinė klaida. Penki Amerikos prezidentai laikėsi nuomonės, kad JAV turi nešti atsakomybę už Europos gynimą. Amerika ir toliau turi laikytis tos politikos. Prezidento pareiškimą parėmė ir buvęs prez. Johnsonas.

BOSTONAS. — Sovietų žvejų laivai vėl sudurskė amerikiečių žvejų tinklus. Pakrančių Sargybos laivas "Vigilant", liūdnai pagarsėjęs dėl Simo Kudirkos išdavimo patuliuoja tas vietas, kur sovietai žvejoja. Jam padeda ir kuteris "Vigorous". Valstybės departamentas iškėlė sovietų ambasadaį griežtą protestą dėl sovietų laivų elgesio ir pareikalavo atlyginti amerikiečiams padarytus nuostolius — 3,349 dol.

ČIKAGA. — Jaunas, 14 metų berniukas Michael Swiatkowski, gyv. 6945 S. Hermitage ave. bus teisiamas kaip suaugęs. Jis kaltinamas padėgęs vienos negerės namą, kai ji atskaustė į vien baltųjų apgyventą rajoną.

LONDONAS. — Darbiečių partija Britanijos savivaldybių rinkimuose laimėjo daug naujų vietų. Dabar darbiečiai Londono apylinkėje valdys 21 rajoną, o konservatoriai tik 10. Visoje Britanijoje darbo partijos atstovai laimėjo 76 miestų tarybas, anksčiau dominuotas konservatorių. Sakoma, kad šie laimėjimai nustebino pačius darbo partijos vadovus.

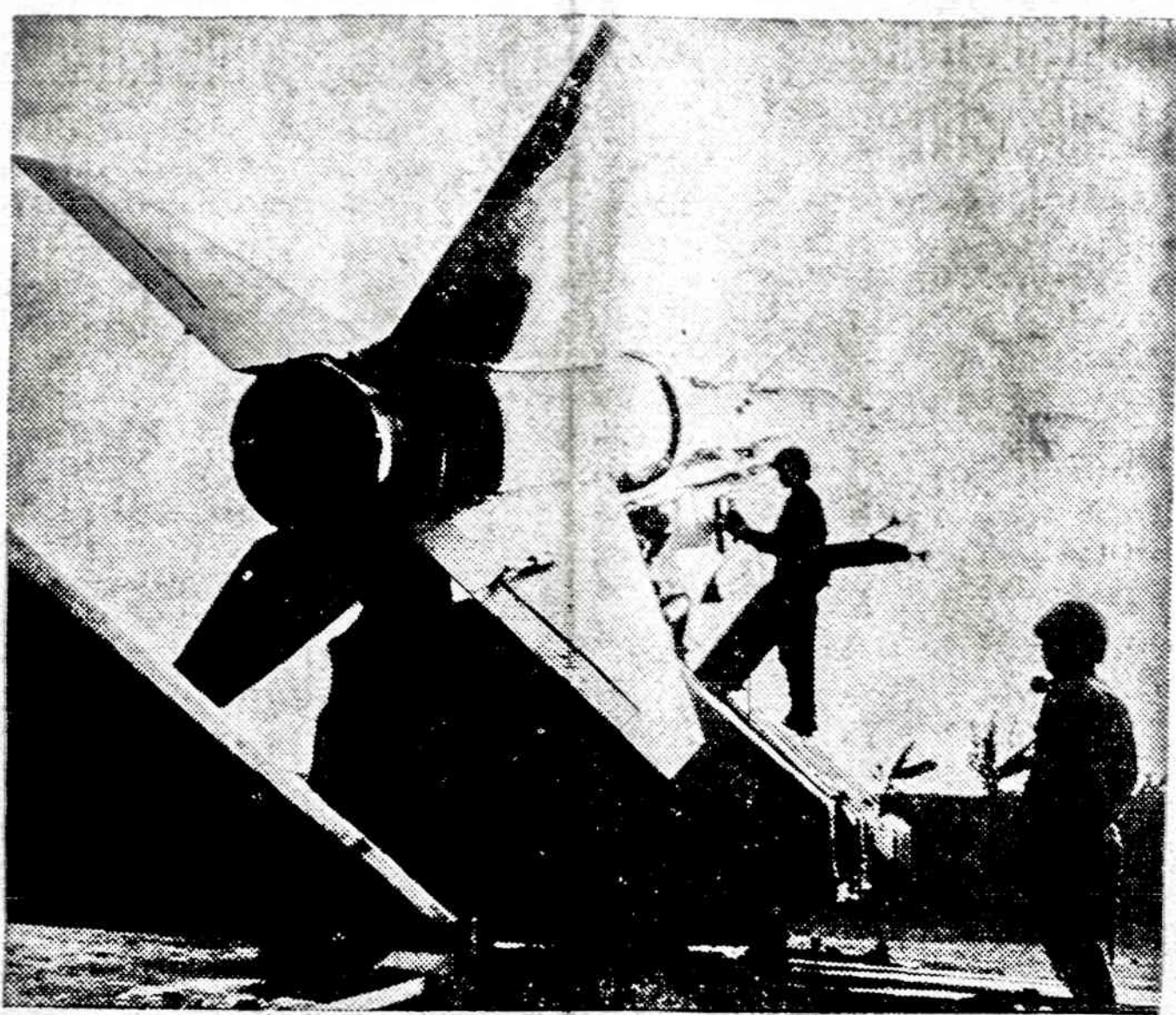
PRAGA. — Čekoslovakijos komunistų vadas Husekas kritikuoja į vakarus pabėgusių populiarių dainų žvaigždę Karel Gott. Husekas sako, kad vakarų propagandistai išnaudoja šį pabėgimą imperialistų naudai, nors Gott Čekoslovakijoje gyveno kaip inkostas taukuose.

SAIGONAS. — Apie 5,000 vietnamiečių pradėjo naują ofensyvą Kambodijoje, kur bandoma sustabdyti komunistų tiekimą. Puolimui vadovauja tankai ir šarvuotai, remiami JAV aviacijos.

tuvoje, jis pasiteirautų apie paslaptį mirusius ar žuvusius mokslininkus: Mikalauskaitę, Lebedį, Kazlauską, Senkų, Umbrąsą ir Budrį.

Visiems italams ir kitiems, kurie norėtų turėti tikrų žinių apie Vilniaus universitetą, Italų Eltos redakcija pasiūlė nesinaudoti 1966 m. okup. Lietuvoje išleistu propagandiniu leidiniu "Vilniaus universitetas", bet baigiamui leisti, Čikagoje, stambiu leidiniu "Lietuvos Universitetas". Kitas šaltinis, apie mokslą su laisvės laikais buvusia, Elta taip pat keliais atvejais nurodė ir į rusinimo vyksmą Lietuvoje.

Pagalinau, dar pažymėta, jog italas Sullo pasitarė lietuvių tautai ir pačiai tiesai, jei ateity sugalvojės lankytis Lie-

Šioje sovietų propagandos paskleistoje nuotraukoje rodoma šiaurės Vietnamo priešlėktuvinė raketa, aptarnaujama pačių vietnamiečių. Šias raketas, Sam 2 tipo, Hanojui pristatė Sovietų S-ga.

EGIPTO KARIUMENĖ PRISIEKĖ ISTIKIMYBĖ PREZIDENTUI SADAT

KAIRAS. — Naujas Egipto karo ministeris visos kariuomenės vardu paskelbė prezidentui Sadatui ištikimybę ir pažadėjo ginti jį nuo visokių priesių. Kariuomenės lojalumas Sadatui yra labai reikalingas, nes praėjusios savaitės įvykiai parodė, kad valdančioji socialistų partija jam nėra ištikima. Egipte eina Sadato priešų valymas. Buvo iš pareigų atleisti šeši aukšti informacijos ministerijos valdininkai. Anksčiau pašalinti šeši ministrai ir trys socialistų partijos vadai visi laikomi namų arešte.

Kaire buvo prisakdinta nauja vyriausybė. Premjeras ir užsienio reikalų ministras liko tie patys. Prezidentas Sadatas parlamento paprašė, kad jis atšauktų imunitetą 17-kai narių, kurie buvo įsivėlę į samokslą pakeisti prezidentą. Parlamentas visus pašalino ir jie buvo suminti.

Prezidentas Sadatas pareiškė savo kalboje į tautą, kad jis ir ateityje "sumals" kiekvieną, kuris bandys susilpninti Egipto vidaus frontą. Jis pareiškė, kad samokslą dalyviai pradėjo veikti, kada jis sugrįžo iš Bengazį, Libijoj, kur jis tarėsi su Sirija ir Libijos vadais dėl federacijos įsteigimo. Vyriausias samokslas vadas buvo viceprezidentas Ali Sabry, kuris priešinosi trijų valstybių federacijai.

Vokietijos lietuviai veikėjai tarėsi

Vilko atstovas Baltų Taryboje Vokietijoje dr. Petras Karvelis ir Eltos biuletenio vokiečių k. redaktorius V. Banaitis š. m. gegužės 15 d. sukvietė pasitarti Vasario 16 Gimnazijoje Romuvoje, Huetttenfelde, Lietuvos reikalais Vokietijos lietuvių visuomenės veikėjus. Pasitarimą pranešimą padarys Strasbūre vykusiuose Europos Tarybos Patariamojo seimo posėdyje dalyvavęs, iš JAV atvykęs, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas.

Į pasitarimą, šalia Liet. Bendruomenės Vokietijoje ir Vasario 16 Gimnazijos vadovybės, pakviesti dar šie Vokietijoje gyvenantys lietuviai veikėjai: Europos Lietuvių vyskupas A. Deksnys, Liet. Sielovados direktorius prel. J. Aviža, J. Glemža, dr. J. Grišius, J. Norkaitis, dr. J. Norkaitis, Stp. Vyktintas ir iš Šveicarijos — dr. A. Gerutis. (E)

Čekoslovakijoje jau normali padėtis

PRAGA. — Artėjant Čekoslovakijos komunistų partijos 50 metų sukakčiai, Sovietų Sąjungos partijos centro komitetas atsuntė pasveikinimą, kuriame sveikina čekų vadus "nugalėjus sunkią politinę krizę ir pasiekus normalizaciją". Tai pirmas kartas, kada sovietai pripažįsta, kad Čekoslovakijos padėtis jau "normali". Kada 1968 m. sovietų jėgos įžengė į Čekoslovakiją, pasirašytoje sutartyje buvo nurodyta sąlyga sovietų kariuovės išvežimui, — padėtis "sumormalinimas".

Pragoje abejojama, ar Maskva išveš savo kariuovės, nors Čekoslovakijos vadovybė ir išvėlė komunistų partiją bei užgniauzė visus opozicijos komunistų pasireiškimus.

Prašo "neplepėti"

Vilkas jau ne kartą kreipėsi į laisvuosius lietuvius ir prašė jų siųsti laiškus ar telegramas, bei raginti ir kitus, Brazilinkus, Kudirkos ir Simokaikių gelbėjimo bylose. Buvo pateikiami ir laišku pavyzdžiai. Tūkstančiai lietuvių tai jau yra įvykdę.

Tačiau buvo ir tokių, kurie, savo asmenis vardu, rašė ilgus "memorandumus", juose įtraukdami visai nereikalingų dalykų. Prašoma nerašyti ilgų laišku, bet pasitenkinti trumpais bei konkrečiais laiškais. (E)

Minneapolis miesto meras Charles Stenvis tikisi vėl laimėti birželio 8 d. rinkimus. Jo svarbiausias konkurentas yra negras Harry Davis.

— Okup. Lietuvoje išleista geografijos mokslų daktaro Vyta. Gudelio knyga — albumas "Kuršių Nerija". Įžangoje pateikta žinių apie Kuršių Nerijos gamtinę, geografinę padėtį. Santrauka ir iliustracijų sąrašas pateikti anglų ir rusų kalbomis. (E)

MIAMI. — Floridos Everglades raistynai pagaliau susilaukė lietaus, kuris užgesino kelis gaisrus. Per neįprastai ilgą sausrą Floridoje išdegė 650,000 akrų krūmų ir žolių.

LAIKRAŠČIŲ IR ŽURNALŲ LEIDĖJAI TURĖS DIDELIŲ NAUJŲ IŠLAIDŲ

WASHINGTONAS. — Nuo vakar dienos Amerikos pašto kainos žymiai pakilo. Laikraščių ir žurnalų leidėjų sąjunga bandė per teismus sulaukyti kainų pakėlimą, tačiau visi teismai atmetė jų skundą, įskaitant ir Aukščiausiąjį Teismą. Laikraščių leidėjai skundėsi, kad naujos pašto kainos pakels jų išlaidas 850,000 dol. per savaitę. Visuomenė turės per savaitę sumokėti 23 milijonus dol. daugiau. Kainų pakėlimas sutels pašto valdybai 1.45 milijardus dolerių naujų lėšų. Pašto valdybos biudžetas šioms finansinėms metams yra 9.7 milijardai dolerių, tačiau ir ši suma nepadengs išlaidų ir neduos pelno. Numatomas 1.2 milijardo deficitas.

Bostono arkivyskupo laiškas lietuviams

Bostono Arkivyskupas Humberto S. Medeiros š. m. balandžio mėn. kreipėsi į lietuvių "vilties ir padrasinimo laišku". Primins, kad lietuviai vyskui 13 dieną susirinkę šv. Kazimiero kolegijoj Romoje pasakyė gegužės 13 d. Nekalė. Marijos širdies Lietuvių Tautos Karalienės šventę ir ir Maldos Atgailos dieną už Lietuvos laisvę ir pasaulio taiką, arkivyskupas toliau nurodė kad rusų okupuota Lietuva — yra kankinių tauta ir kenčia priespaudą, nes "daug jūsų vyskupų, kunigų ir pasauliečių yra paaukoję savo gyvybę, kaip liudininkai, už tikėjimą. Visi vienuolynai uždaryti, religinė spauda nutildyta, daug bažnyčių išniekinta".

Pagalinau, arkivyskupas, prašydamas Dievo laiminti Lietuvą, visus lietuvius, o ypačiai ištremtuosius į Sibirą, pakvietė visus lietuvius, o ypačiai ištremtuosius į Sibirą, pakvietė visus lietuvius, esančius visose pasaulio šalyse, paminėti gegužės 13 dieną, kaip Maldos Atgailos dieną už Lietuvos laisvę ir pasaulio taiką. (E)

Švedijos parama

Švedijos vyriausybė pasakyė 12,000 švedų kronų sumą Stockholmė veikiančiam Baltų Institutui. Prašoma dar šį pavasarį surengti simpoziumą apie švedijoje gyvenančius Baltijos kraštų mažumas.

Baltų Institutas suorganizavo ligšiolinis Komiteto pirmininkas, žymus švedų archeologas prof. Birger Nerman. Naujasis institutas — tai nepriklausomai veikianti, mokslinio pobūdžio institucija, kurios tikslas — gilinti žinias apie Baltijos kraštus: Lietuvą, Latviją ir Estiją. Prezidiumą sudaro trijų tautybių atstovai.

Šiuo metu Institutas turi tris sekcijas: baltų kalbos ir literatūros, istorijos ir socialinių mokslų. Numatyta kas metai išleisti metraštį. (E)

Liudininkų suvažiavimas

š. m. gegužės mėn. 8-10 d. Paryžiuje įvyko Tarptautinės Valsčių Sąjungos (Žaliojo Internacionalo) konferencija. Lietuvos Valsčių liudininkus šioje konferencijoje atstovavo Europoje gyveną valst. liudininkai. Lietuvos Valsčių liudininkų Sąjunga yra Tarpt. Valsčių Sąjungos nariu nuo 1924 m. (E)

Pašto kainų pakėlimas oficialiai vadinamas laikinu, kol penkių asmenų komisija nustatys naujas kainas. Pratika rodo, kad kainos, jei pakyla, retai kada vėl būna sumažinamos. Reikia manyti, kad ir pašto kainų komisija nesumažins kainų.

Paprasti pirmos klasės laišškai Amerikoje kainuos dabar vietoj 6 centų, — 8 centus. Oro pašto laišškai pakyla iš 10 c. iki 11 c. Antros klasės siuntos, kurios sudaro didelę dalį laikraščių ir žurnalų siuntų, kainuos nuo 20% iki 30% daugiau. Siuntinių paštas kainų nepakeitė, nes paskutinis pakėlimas buvo tik praėjusių metų lapkričio mėnesį.

Oro pašto laišškai į Aziją, Australiją ir Pietų Afriką vietoje buvusių 25 centų už pusę uncijos dabar kainuos mažiau — 21 centas. Tai yra vienintelis kainų sumažinimas. Visos kainos pakeliamos. Oro pašto kainos į Centrinę ir Pietų Ameriką pakyla dviem centais už pusę uncijos, o į Europą ir šiaurės Afriką pakilimas yra 1 centas už pusę uncijos.

Vienas amerikietis, tikėdamasis pašto kainų pakėlimo, šeštadienį išsiuntė kalėdinį pasveikinimą visiems savo draugams. Jis sutalpė po du centus už kiekvieną pasveikinimą.

Lietuvis Paryžiuje

Lietuvis muzikas — klarinetistas Algirdas Budrys atlieka devynių mėnesių stažą Paryžiuje. A. Budrys dalyvavo su kitų tautybių muzikais keliuose koncertuose ir gegužės 18 d. dalyvauja Prancūzijos Radijo ir televizijos koncertų salėje įvyksiančiame užsienio muzikų, besitobulinančių Paryžiuje, baigiamame koncerte.

Britų muzikas R. Heims pakvietė Budrį su kitais dviem muzikais š. m. liepos mėn. atvykti į Angliją, ir viename festivaliui išpildyti Schumano ir Brahms kūrinus. (E)

Pakvietė dr. Valiūną

Vilko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, lydimas Lietuvos Atstovo Vašingtone p. J. Kajecsko, š. m. gegužės 6 d. lankėsi Valstybės Departamente. Kelį valandų nuosirdžiai pasikalbėjime buvo palista daug mums svarbių tarptautinių klausimų, ypač ryšium su pastarojo me to įvykiais Europoje bei Tolyumoose Rytuose. Valst. Departamentas domėjosi dr. Valiūno paskutinės kelionės Europon įspūdžiais. Dr. Valiūnas Vašingtono lankėsi Valst. Departamento iniciatyva. (E)

ELY. — Minnesotoje gaisras sudegino 12,000 akrų Superior National Forest miško. Tai didžiausias miško gaisras tos valstijos istorijoje.

J. BERTASUS

BENDRADARBIAVIMO IR BENDRAVIMO POKALBIS SU LIETUVOS "TARYBININKU"

(Tęsinys)

Po geros valandos tokio "džiuginančio" pokalbio, kai išlenkėme dar po čerką, aš, lyg ir kokia tai pertrauka pasinaudojamas, pastaciau jam tokį klausimą: "Pasakyk man... atvirai ir nuoširdžiai, kur dingio pas tave tos gražios anų dienų demokratinės idėjos, kurias mes tuomet puoselėjome, jomis žavėjome ir iš dalies kovojoje už jų įgyvendinimą savo tautos gerovei ir pilnai laisvei užtikrinti? Kam tu jas pardavei, ir už kiek tu jas pardavei? Pagaliau ar tavo protui, ir lietuviškai širdžiai ne užteko tų 23 metų pažinti, nežabota terora, kuri vykdė komunistinis despotizmas, prisidengęs brolybės ir lygybės obalsais?"

Išvyravo lyg ir mirtina tykla. Tarpais jis ir mane mėtė savo aštrų žvilgsnį. Jau maniau, kad jis pasijuto skaudžiai įgeltas. Net buvo kilusi mintis, atsiprašyti kaip svečio už labai žūly priminimą praeitės.

Svečias neraginamas išlenkė stikluoką. Paraginau dar ir kitą išlenkti. Pagaliau svečias, įsmeigęs į mane savo žvilgsnį, paklausė: "Jonai, tai ko tu iš manęs nori? Tu skaudžiai pažinai manys tuos jausmus, kuriuos aš jau buvau per 23 metus spėjęs giliai užgniauzti ir, rodos, maniau jau numarines juos amžinai. Tat ko jūs norite?"

iš mūsų "Lietuvoje gyvenančių"?

Jam į tai atsakiau trumpai: "Parodykite reikiamo gyvastinumo, kovingumo ir budrumo Maskvos brukamai rusifikacijai ir dirbkite tik savo tautos gerovei taip, kad išaušus laisvės rytui, tauta būtų jums už praeities darbus ir rūpesčius dėkinga".

Po kurio laiko kiek apsižvalgęs ir beveik pašnabždomis jis paklausė: "Ar nėra čia kur nors slapta įjungtas mikrofonas?" Aš papurčiau galvą ir nuraminau, kad nebijotų. Po to jis man ir sako: "Jonai, jeigu aš grįžęs žūsiu, tai žinosiu ir vaikams savo pasakysiu, kas mane prazūdė. Tuomet mano vaikai, jeigu ne tau, tai tavo vaikams kuo nors žiauriai atsilygins. O dabar bandykime kalbėtis kaip seniau buvę vienminčiai, kovoje už demokratijos įgyvendinimą ir galu gale kaip geri ir tikri lietuviai, nors tu ir esi tas neperkalbamas žemaitis".

Tada jis ir pradėjo šio turinio kalbą.

"Jūs, gyvenantieji laisvajame pasaulyje, iš mūsų per daug reikalaujate. Nereikėjo bėgti, tat atvažiuokite ir dabartinės sąlygose padėkime mums ką nors geriau ir mandriau padaryti kaip iki šiol, o tasyk mes būsimės jums labai ir labai dėkingi. Jei juos amžinai. Tat ko jūs norite?"

Valerija ir Juozas Stanaitis minėjo savo 25 m. vedybinę sukaktį gegužės 2 dieną. Vakariene įvyko Senesės restorane, Oak Lawn. Atsilankė virš 100 giminių ir draugų. Kun. P. Činikas sukalbėjo meldą ir kun. Zakaruskas, Šv. P. Marijos Gimimo parapijos klebonas, pasveikino sukalbtininkus, paskelbdamas Šv. Tėvo palaiminimą. Po vakarienos ponai Stanaitis dėkojo visiems atsilankiusiems. Tarpe svečių buvo P. Stanaitienės mamytė P. Unikienė. Svečiai sudainavo celebrantams "Ilgiausių Metų" ir linksminosi pagal Wally Tenclinger orkestro muziką. Juozas Stanaitis yra buvęs Amerikos Legiono Don Varnas Post komandierius, o Valerija yra buvusi pirminė pagelbinio moterys vieneto. Jie dirba Lietuvos Vycių organizacijoje. J. Stanaitis yra filatelistas ir priklauso ly organizacijai. Ponai Stanaitis myli savo Tėvų žemę. Jie apėmė Lietuvą 2 kartus per 5 metus ir pasisvečiavo pas savo mamytę ir kitus gimines. Visi celebrantų draugai linki jiems dar daugelį linksmų, sėkmingų ir laimingų vedybinių metų.

išgalėmis plėsiatės kaip tą "lišną" dolerį užkalti, tai, suprasdite, kad ir mes esamos sąlygose rūpinamės šiek tiek sau geresnį materialinį gyvenimą sukurti.

Norime savo vaikus išmokyti, galvodami, kad jie, kiek geriau įsikūrę, išsimokslinę ir sąlygoms keičiantis, gal galės geriau ir naudingiau pasitarnauti savo tautos labui. Iš kitos pusės, pasakyk tu man, Jonai, ar mes, Lietuvos žmonės, gyvenantieji vakarų ir rytų pasaulių kryžkelėje, dabartinės sąlygose galime kurios nors pagalbos ar užtarimo susilaukti iš laisvojo demokratinio pasaulio? Pasakyk man, kiek gi jūs Ameriką padėjo Lietuvai išsilaisvinti?

"Mes esame žiauriai apsvilę ir visiškai nesitikime paramos ar užtarimo iš Amerikos pusės. Ar jūs čia Amerikoje gyvendami pasidarėte tiek žabali, kad nenorite matyti ir net suprasti, kad savo laiku jūs prezidentas R. Roosevelt'as Jaltos konferencijoje pardavė Stalinui Pabaltijos valstybes? O kaip pasielgė respublikonas Eisenhoweris su Vengrijos išsilaisvinimo pa-

stangomis? Kai perversmo keliai gyventojai jau buvo visiškai nusikratę komunistinio ir Chrusčiovos net nebežinojo, kas jam daryti, tai jūs užsienio reikalų sekretorius (rodos, Dulles) per radiją paskelbė, kad mes nesikišime į Vengrijos reikalus. Tada ir Chrusčiovai pasidarė aišku, kas jam reikia daryti. Pasijutęs nemažą kiekį tankų ir kariuomenės, jis atstatė komunistinę tvarką. O demokratas Kennedy, ar ne jis Kubą pardavė Maskvos patikėtam F. Castro?

Juk Amerika, žvelgiant į jos karinį potencialą, buvo ir dabar dar tebėra pati galingiausia ir pasaulyje pirmaujanti valstybė. Tai, ar manai, kad be jos palaiminimo šiandien turime dvi Korėjas, du Vietnamus, dvi Kinijas ir du Berlynus.

Bet nereikia toli eiti į praeitį. Pasižiūrėkite į prezidentą Johnsoną, ar jis nepadėjo Maskvai pakludyti Čekoslovakijos? Mes buvome 100% tikri ir laukėme, kad JAV pasakys Maskvai: jei jūs įvesite savo kariuomenę, tai ir Amerikos kariuomenė tą patią valandą peržengs Čekoslovakijos sieną. Mes ir šiandien esame tikri, kad tuo atveju Mas-

kvos okupacija nebūtų įvykusi ir toji evoliucija, kurią buvo sukūręs Dubčekas, būtų išsilaikiusi ir šiandien Čekoslovakija būtų buvusi šviesiu švyturiumi visoms satelitinėms valstybėms Europoje.

Pagalčiau ir iki 1955 m. Lietuvoje išsilaikę partizanai, ar ne jų su įvairių laisvinimo veiksmų visokiais keliais Amerikos išsilaisvinimo pažadais buvo bovi-jami. To pasekmėje apie 30,000 geriausių Lietuvos sūnų žuvo.

Na, iš kitos pusės imant, mes save dar nors šiek tiek riminame ir guodžiamės, kad jūs čia JAV gal labiau už kitas tautines mažumas radote veiklos kovoje už savo tautos teises į laisvę. Viena tik mums neaišku, kodėl jūs toje kovoje nesueinate į artimesnį, glaudesnį antisovietinį veikimą su latviais ir estais? Tuomet vieni kitus labiau padrasintumėte, didesnį pasiryžimą vieni kitiems sukeltumėte ir Maskvai vis labiau įgeltumėte.

Maskva labiausiai bijo stipresnės ukrainiečių veiklos, nes jį yra keleriopai daugiau laisvajame pasaulyje. Tai kodėl jums, lietuviams, neišvystyti glaudesnio bendradarbiavimo ir su ukrainiečiais? Tada ir kitų tautų tarpe tas pavergtų tautų judėjimas kovoje už savo tėvų žemės laisvę būtų labiau efektingas ir daugiau simpatijų sukeltų.

Man čia Chicagoje esant buvo paaiškinta, kad vienoj Chicagoj lietuvių esama apie 100,000. Tai kodėl į antisovietines demonstracijas susirenka jūs, geriausiai atveju, tik 3,000-5,000? Tad ar nelaikas būtų ir jums patiems rimčiau pagalvoti ir pasverti visus iki šiol vartotus metodus ir būdus veningam antisovietiniam sąjūdžiui, sukurti, jungiantis su kitomis pavergtų tautų mažumomis.

Jūs, mano supratimu, turėtumėte taipgi labiau suprasti, užjausti ir mūsų lietuvių komunistų padėtį dabartinėje Lietu-

voje. Jeigu šiandien lietuviai dar yra skiriami (žinoma, tik partijos nariai) komisariatų ar įstaigų vadovais, direktoriais, tai žinokite, kad jų padėjėjai (vicedirektoriai) visuomet yra tik ruskiai. Reikia gi žinoti, kad visiems ruskiams Lietuvoje visais požiūriais yra geriau gyventi. Jie čia gauna didesnes algas, naudojasi didesniais ir patalpiams geriausiais butais. Gali čia geriau rengtis ir turi daug kitokių patogumų ir privilegijų.

Todėl tie ruskiai iš kaifo neriasi, bandydami kaip galima geriau įsitemkti Maskvai. Savo akla atsivėmimą Maskvos parėdymams jie stengiasi įrodyti virš 100%. Turiu čia tau pasakyti, kad bet kurio lietuvių pareigūno kiek garsesnis nusilciaudėjimas ruskiams jau didžiau su atgimstančiu nacionalizmu pakvimpa. Apie tai skubiausiai stengiamasi pranešti Maskvai apie augantį pavojų atsipalaiduoti nuo Maskvos.

Čia reikia dar pridurti, kad visi tie komisarių ar direktorių padėjėjai yra žemesnio intelektualinio išsilavinimo, ir jie nepajėgia suprasti mūsų kultūrinį polėkių ir todėl viskas jiems atrodo, kad visa tai yra gryni antipartiniai užsimojimai, tik kultūrinis skraistė dengiami.

Neužmirškite, kad jau dabar yra įstaigų, kur lietuviškai nebusikalbėsi, ir tau tuojau pasakoma, kad reikia kalbėti "na kultūrom jazyke". O kas bus toliau?

(Bus daugiau)

Pažangiai nutausta

Rusai pabrėžia: rusų kultūra ir kalba Sovietuose tariamai veikia kitų tautybių gyventojus Sovietų Sąjungoje. Sovietų spauda neseniai paskelbė rusų statistikos pareigūnų pasisakymus, ryšium su Vakarų žydų nerimu dėl žydų gyventojų skaičiaus Sovietuose sumažėjimo (1959 m. duomenimis jų buvo 2,27 mil., gi 1970 m. — 2,15 mil.).

Aron J. Bojarski, "Izvestijų" dienraštį gegužės 7 d. teigė, jog Sovietuose "asimiliacija tautybių grupėse reiškia natūralų ir pažangų vyksmą", gi kitas rusas, atrodė, irgi žydų kilmės, Lev Volodarskij, centrinės statistikos įstaigos Maskvoje pareigūnas, tą patią dieną "Pravdoje" pažymėjęs, kad 1959 m. gyventojų surašymo duomenimis, 21,5 proc. žydų pasisakė kalbą savo tautine kalba, o 1970 m. — vos 17,7 proc., toliau teigė, kad rusų kalba sovietų tautybių tarpe virstanti antrąja gimtąja kalba. Esą, "milijonai įvairių tautybių gyventojų laiko rusų kultūrą savo gimtąja kultūra ir rusų kalbą — savo gimtąja kalba". (Tai oficialūs pareiškimai, įdomūs ne tik žydams, bet ir lietuviams bei kitiems. Vis daugiau atidengiamą tautų rusinimo kaukė. — Red.). (E)

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJENAS

SLA

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko daugelį kaip SEPTYNIUS: milijonus dolerių savo apdrausimams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudos mokesčio \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės į kuopų veikėjas ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001.

POEZIJOS PAVASARIAI

Amžina tautos dyvasia,
Laiminink mūsų sieki —
Vėl gyvenki manyse,
Giesmėje skambėk!

Vincas Jonikas

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkauso medžių šakas žirginiiais, kaip konfeteriais ir pamazų įveda į gamtos vaizdą ir garso stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svaioja, juokauja ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis, - Vaidinimas, ŽVAIGŽDŲ NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.00.

2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMES: PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kėlininio formato, 157 psl. \$2.00.

3. Bernardas Brazdionis, DIDŽIOJI KRYŽKELĖ. Eilėraščiai. 112 psl. Kaina \$1.00.

4. Kazys Bradūnas, SIDABRINIS KAMANOS. Premijuotas poezijos rinkinys, 95 psl. \$2.00.

5. Butkus Juozas, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.

6. Vincas Jonikas, LYDEJAU, VIENIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.

7. Kleopas Jurgelionis, GLADI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.

8. Anatolijus Keirys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.

9. Pranas Kozulis, DULKES EŽER. Eilės, 62 psl. \$0.75.

10. Pranas Naujokaitis, AUKSINIAI RAGELIAI. Lyrika, 64 psl. \$2.00.

11. Alė Rūta, - Naktinė DE TAVES. Poezija, 133 psl. \$2.00.

12. Nėdė Rastenis, TRIU ROŽIŲ AVENTŪRA. Eilėraščių pasakojimai apie 3 ištvertas lietuviškos senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.

13. Nėdė Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.

14. Baily Rukia, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.

15. Stasys Santveras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.

16. Stasys Santveras, AUKOS TAURĖ, šii lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.

17. Petras Segatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėraščių rinktinė, 92 psl. \$1.00.

18. Petras Segatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.

19. Eugenijus Grudis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.

20. Elena Tomienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.

21. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.

22. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.

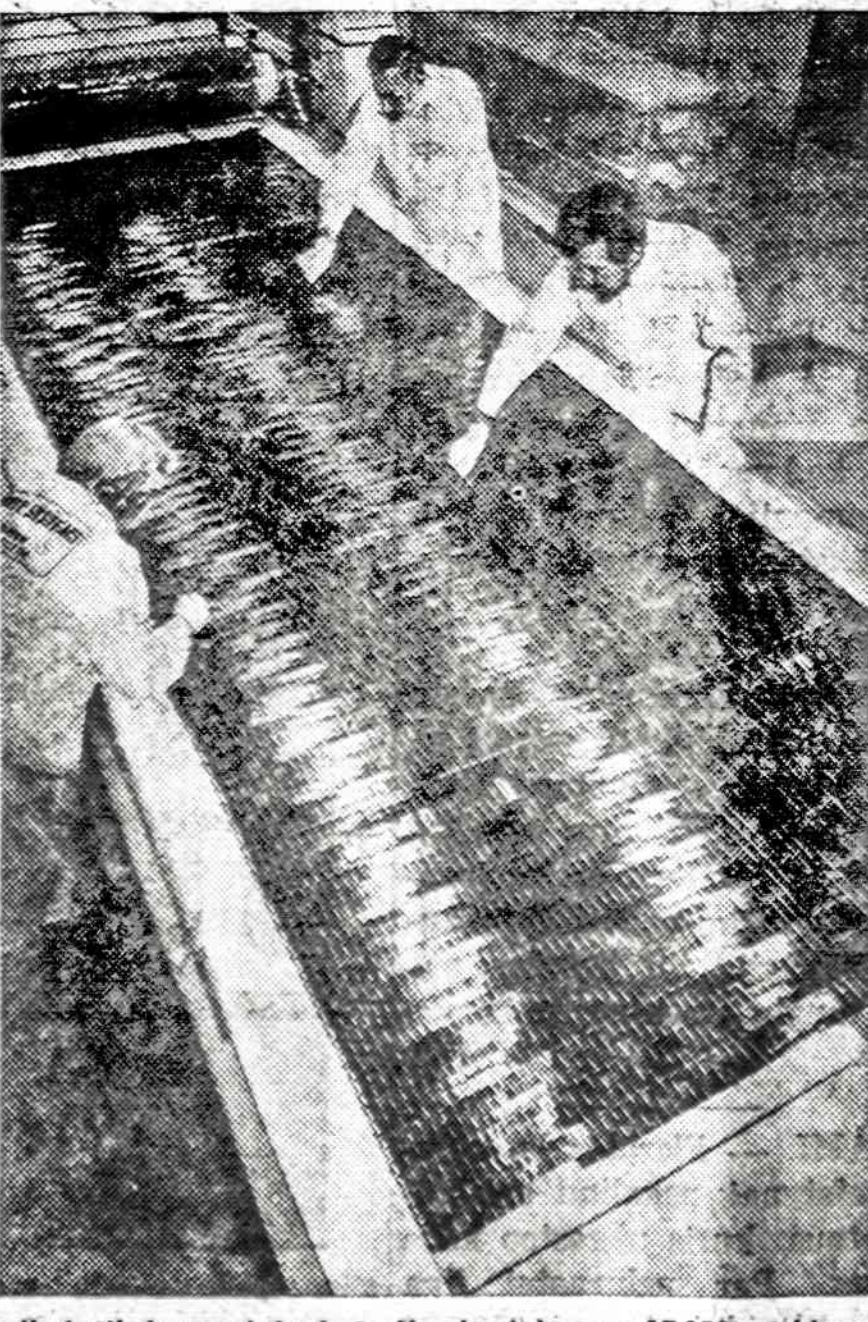
23. Urslė Žemaitienė, SUVALKIEŠIŲ VESTUVĖS. Su trumpu jų aprašymu ir gausybe dainų. 80 psl. \$2.50.

24. Adomas Jassas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čekį ar piniginių orderių.

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Technikai tikrina erdvės bateriją, kurioje yra 17,250 atskirų celių. Erdvėlaiviai tą bateriją iškelti suvyniota, tačiau ji išsitiesia erdvėje ir saulės spindulių palietusios celės gamina elektros energiją, net 1,500 vatų pajėgumo. Suvyniota baterija tampa tik 10 celių cilindru, o ištiesa sudaro 32 pėdų "paklodę".

An important reason for buying Bonds when you're young is for when you're old.

Someday you're going to retire. Let's hope you're ready. Let's hope that you won't be living off your children. Let's hope you'll have more to live on, and for, than Social Security. Let's hope you'll be self-sufficient, able to grow old with dignity, respected by others and able to keep your own chin up. Let's hope you're planning for tomorrow.

Regardless of the ups and downs of your other assets, you have to start with a nest egg, a kitty, something in the sock you can always depend on.

One way you can do this most painlessly is by participating in the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-a-Month Plan where you bank.

U.S. Savings Bonds now pay 5% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year; thereafter 5.20% to maturity). That's the highest rate ever.

Let's not hope for a better tomorrow. Let's plan on it.

Take stock in America.
With higher paying U.S. Savings Bonds.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

DIEVE, TAVO ŽEMĖ DEGA!

Per degančius Everglades raistus

5

Laiškas iš Coral Gables, Fla.

(Tęsinys)

Kalabašai ir augantieji varnalidžiai

Iš vakarų galo 41 vieškelio įvažiavus į Everglades kraštą abipus kelio prasideda labai neįspūdingos augmenijos plotai. Daugiausia skurdžios neužaugos pušaitės, kiparisėliai ir į šluotkočius panašios palmaitės ir kas ten bežino kokių ylačių augalų raistai, vietomis apaugę ir peraugę įvairiausių vijoklių, per kurių raizgynę norint pralysti tektų su mačete smarkiai pasidaruoti. Pirmas įspūdis labai neįspūdingas. Tokios mizeriškos gamtos net Manito-bos šiaurėje sunku būtų rasti. Vieno gamtos kurjoso "be vodos stiklo" neįmanoma buvo išaiškinti. Būtent, plotuose, kur tarp augalų vanduo telkšojo, ko ne visų medelių stuobrių apatinės dalys, maždaug po porą pėdų nuo kelmo, buvo panašios į kalabašus, tai yra nenormaliai sustorėjusios, jog atrodo, kad

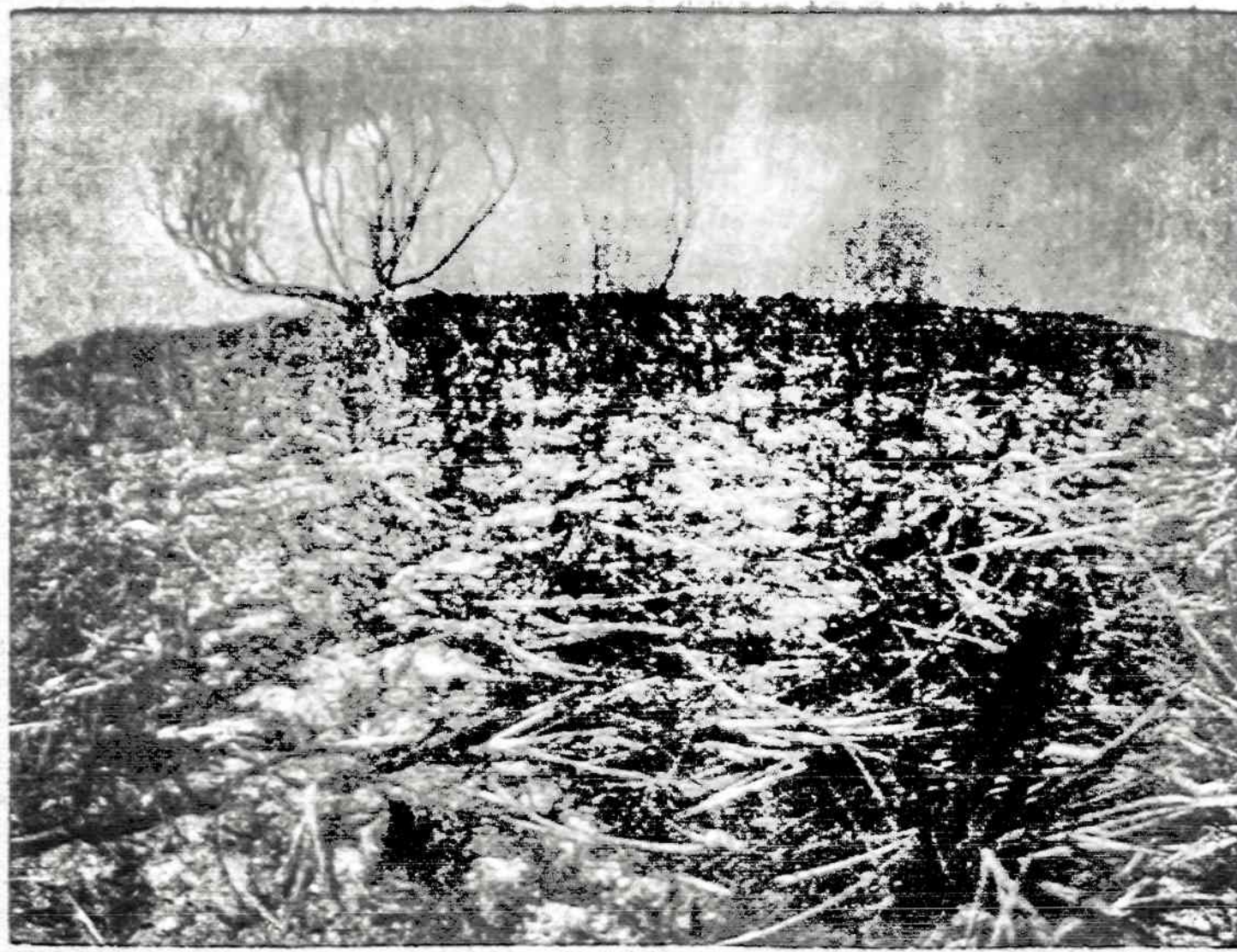
medžiai yra įsodinti į didžiules bonkas. Kaktusai sausose dykumose taip ir daro: jie išsivystę storus lapus ir stiebus, kuriuose ilgą laiką išlaiko lietaus metu sugertą drėgmę. Bet kam tokie kalabašai reikalingi susnoms medukams pelkėse išaugusiems, negi jų pačių pasisklausyti! Nors ir čia pasitvirtino išmintinga taisyklė, kuri skelbia, kad atsarga gėdos nedaro. Nes šiemet nepaprastai sausrai besitęsiančiame Everglades gaisrų padarai. Bet prieš tai dar vienas pastebėjimas. Paširodo, kad gamta niekur nėra laisva nuo išnaudotojų parazitų.

Jau tos "ispanų barzdos", kuriomis kai kurie medžiai kai kuriose Floridos vietose ir toliau iki Georgijos ir Louisianos yra apkarstyti, daro labai neestetišką įspūdį, o Everglades skurdėnėse vietose medžius apsedęs dar kitas originalus parazitas:

Nori lietaus — sukalbėk avojoepavaheveek-ahl Comanche indėnas George Watchetaker (dešinėje) atskridęs į Miami išpašyti baltveidiams lietaus. Jam asistuoja Seminole genties indėnas Charlie Billie.

Miami Herald nuotrauka

Taip atrodo vaizdas po Everglades gaisro.

(Vaizdelis iš Life)

viptomis vaizdas yra toks lyg tūkstančiai varnų būtų lizdus susukusios. Bet tie lizdai nėra medžių galūnėse, o yra prilipę prie stubelių daugiausia per vidurį. Iš kiekvieno tokio lizdo lyg kalakutai raudonas galvas aukštyn iškėlę "žydėjo" kažkokie žiedai. Pasiškę, kad tie "lizdai" yra kažkokios kardinės panašios parazitinės žolės, kuri mėgsta augti tik aukštai nuo žemės ir maistą gauti, aišku, iš saulės spindulių ir, turbūt, iš savo apsedusio medelio syvų...

Prasilaužimas per dūmų uždegą

Dar gaisrų siaubiamo ploto neprivažiavus, vietomis dideli tarpai pradėjo dažnėti, kuriuos gaisrai seniau buvo nusiaubę. Turint galvoje tokią gamtą, kokia čia buvo, galima buvo drąsiai sakyti, jog nėra to blogo, kad neišeitų į gerą. Kadaise nudėgusiuose plotuose vėliai žaliau nauja, daug vešlesnė žolė ir, proga gavę, augimo lenktynių ėjo krūmokšniai, kuriems iki tol eigos nedavė tos plėšriosios kardžolės. O palmės su kopūstpalėmis pasirodė net ugnies nepaiso! Kai pušaičių, kiparisų bei lapuočių tik pajudavę stimeriai styrojo, jos kad ir pajudavusiais kotais (stuobriais) savo žaliomis galvomis tebežaliavo lyg nieko nebūtų atsitikę. Pagaliau keleiviai pro langus pradėjo rodyti tai viener, tai kitur per miškelį viršūnės dangun kylančius dūmus. Ilgai nebetrukus rytų padangėje kelias ir miškas pradėjo skęsti pilkšvam rūke ir viršum miško ėmė iškilti tamsiai pilka dūmų uždanga, kuri sparčiai artėjo, augo ir darėsi klaidėnė.

Keleiviai ėmė nerimauti, bet nerimui nebuvo laiko, nes Pilkasis Skalikas (Greyhound) nieko netrukus pasinėre visiška nepermatomoje, dūmų užimtoje teritorijoje. Raistas šiuose plotuose jau buvo išvirtęs sausu pušynu, kur medžiai augo daug didesni ir tankesni. Mes patekome į gaisro ariergardą, kadangi žygiuodamas pavėjui gaisro avangardas frontą laužė kažkur toliau rytuose. Truko 11 minučių pervažiuoti skersai gaisro nukariautą teritoriją.

Patekę dūmų debesin pasijutome kaip pelės miltų maiše. Kaip tas šoferis orientavosi, ne mano reikalas. Greyhound mėgsta girtis, esą "Relax and leave

the worries to us", tad ir tesizino!

Diena buvo saulėta, rami, su mažu iš vakarų pusės pūkšnojanti vėjelė, tad miškų glūdumoje dūmai stovėjo kaip kokia Berlyno "gėdos siena". Tik kartkartėmis toje pilkoje putroje pasirodydavo purvinai gelsvos dvi milžiniškos akys, kurios atsargiai priartėdavo ir dingdavo, bet žinant, kad Everglades raistuose tokių "monsterių" nėra, tekdavo sutikti su žinančiųjų ramūnėmis, kad tai yra pravažiuojančių automobilių šviestos...

Akims apsipratus, pro dūmus buvo galima stebėti, ką ugnis daro savo užimtoje teritorijoje. Atrodo, kad ugnis labiausiai mėgsta žolę, sausšakes, šabakštynus ir kai kuriuos skujuočius, o palmių visos giminės nemėgsta. Žemės gruntas buvo lyg skuste nuskustas. Miškas pilnas nebaigtų sudoroti medžių stuobrių ir palmečių, bet "pacifikacijos" akcija kiek akys užmatė tebevyko: tai viener, tai kitur iš žemės rūko lyg miniatiūriniai ugniakneliai. Tai degė ugniai patikę seni sausi kelmai. Ir nors gaisro frontas jau gal kelinta diena kaip buvo perėjęs, bet šiant ten lyg kokios klystžvakės tebežybsėjo degančių pušų ar kiparisų stuobriai dažnai pačiose galūnėse.

Prisiminė panašus vaizdas iš praeito didžiojo karo, kai 1945 metų vasario nebeįmanu kebloliktą dieną sąjungininkai bombardavo Berlyną ir dar gyvas iš bunkerio išlindęs nors buvo pats vidudienis radau gatvės nakties tamsą, kur per juodai pilkai-mėlynus dūmus dar buvo galima matyti kruvini raudoni ugnies liežuviai, besiplakę iš Jerusolimer Kirche bokšto stogo.

Gaisro fronto pirmosios linijos

Pagaliau privažiavome gaisro fronto pirmąsias linijas. Diena staiga prašvito ir buvo galima stebėti gaisro ataką akcijoje. Tai yra tikras karo frontas žygio metu. Šiaura, ilgiausia ugnies juosta, dažniau paskiromis, bet savo tarpe kontaktą laikantiomis kolonomis vingiuota linija gyvai žaliai griaužiasi pavėjui pirmyn, su didžiausiu apetitu tirpydama pažemio augmeniją, visų rūšių žolės ir bruzgynus. Ugnies frontas nesulaukoma (kadangi jos niekas nelaiko ir visame kelyje neteko matyti jokių gesintojų) žengia pirmyn, užimtų plotų valymui palikdama mažas įgulas, kurios jau neskubėdamos doruoja pasirinktus sausesnius ir sakuotėsius medžius, ypatingai kelmus ir aplink juos išdžiuvusį, per amžius iš skujų, spyglių ir lapų susidariusį humuso sluoksnį. Sakoma, kad Dievo malūnai mala lėtai, bet sumala smulkiai. Tą pat galima pasakyti apie ugnį, išskiriant jos elgesį su palmėmis.

Pervaziavus degančią girią, prasidėjo neapmatomos prerijos be jokių medžių bei krūmų ir be ugnies, bet toli horizontuose iš abiejų pusių, iki pat Miami,

BRAZILIJOS DIDMIESTIS SAO PAULO

Brazilijos miestą Sao Paulo amerikiečiai nuolaidžiai vadina "Mažąja Čikaga", bet Los Angeles Times pranešimu ta "mažoji" šiandien jau turi daugiau kaip 8 milijonus gyventojų ir 1990 metais bus didžiausias

ąžuolų, vinkšnų ir verkiųjų gluosnių šakas. Bet raminantį veikia amžiais patirta ir patikrinta tiesa, kad visur gerai, o namie geriausiai ir kad namai pragarai — be namų negerai.

J. P.

(Pabaiga)

miestas pasaulyje! Apskaičiuojama, kad Sao Paulo 1980 metais turės mažiausiai 12 milijonų gyventojų, o 1990 metais tarp 17 ir 20 milijonų...

Tiktai Tokio, New Yorkas ir galbūt Paryžius galbūt galės galėsi 20 metų bėgyje prilygti Sao Paulo gyventojų skaičiui. Smogo ir automobilių kamsatį Sao Paulo jau šiandien turi blogesni net už Tokio miestą.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS

ATEINA BIRŽELIS...

Seniau mus žudė kulkomis, dabar — daina. Prel. J. Kučingis

Yra ne tas pat, ar lenkti galvas tremtiniais, mirusiems kankinių mirtimi Sibiro taigose ir kovoje už laisvę, ar bailiai linkėti budeliams ir paklusti jų agentų agentams bei agitpropo talkininkams, apeinantiems konfirmacijos priesaikas ir duotus pažadus. Minint baisiojo birželio tremimus ir protestuojant prieš Sovietų vykdomą genocidą, kviedame palaišyti prieškomunistinę spaudą ir pirkti leidinius, objektyviai rašančius apie komunizmą, o ne jo propagandą.

Liudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dvejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Vytautas Volertas, PRAGARO VYRESNYSIS. Premijuotas romanas, 273 psl., kainą 5 dol. Jame aprašoma kaip bolševikai valdė ir vargina žmones paverdėje Lietuvoje.

Jurgis Gliūda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pagėimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir tiltų statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaipa 3 dol.

Jurgis Gliūda, AGONIJA. Romanas, 408 psl., kainą 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragiškose dienose.

Stefanija Rūkienė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiai, klasišku stiliumi apie sunkią pavergto Lietuvos dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiugią Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kainą 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4,00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTU PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje. Trakuose, klasišku stiliumi apie sunkią pavergto Lietuvos dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

K. Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ SAJUNGA. Ši knyga įdomi tiek vos paskaitančiam, tiek intelektualui. 309 psl., \$1,00.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3,00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumų neapgauna turistinio agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KREVĖ SAVO LAISKŲOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1,00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpestiai apie išsvietusio kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis, ji nepalėnė bendradarbiavimu.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1,00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali pasiklausti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išsvietusių žmonių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kainą 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIESE" ADMINISTRACIJOJE

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIESE,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsėjimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$22.00
pusiui metų \$12.00
trims mėnesiams \$7.00
vienam mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:

metams \$20.00
pusiui metų \$11.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

trims mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Kanadoje:
metams \$22.00
pusiui metų \$12.00
vienam mėnesiui \$3.00

Užsieniuose:
metams \$23.00
pusiui metų \$13.00
vienam mėnesiui \$3.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Dienų skeveldros

1.

Vilniaus "Literatūroje ir meno" idėta pasikalbėjimas su J. Puipiene — istorijos — etnografinio muziejaus filialo vedėja. Čia keletas ištraukėlių:

"... karo metu pilies bokštas vėl nukentėjo. 1950 m. jis buvo atstatytas, konservuoti kiti pilies statiniai. Pilies liekanos tapo valstybės saugomu lietuvių kultūros paminklu. Vilniaus pilies muziejus įkurtas 1960 m. iš buvusio Vilniaus kraštotyros muziejaus fondų. Kasmet jį aplanko apie ketvirtą milijoną žmonių (praėjusiais metais — 307018 lankyto-

jų. 3699 ekskursijos).

— Norėtusi, kad trumpai apibūdintumėte dabartinę pilies muziejaus ekspoziciją, jos kryptį, savo darbo tikslus.

"Šiandien iš didelės ir stiprios pilies beliko tik keli statiniai. Kalno viršūnėje yra apie 20 m. aukščio Aukštutinės pilies vakarinis bokštas, rytinių rūmų griuvėsiai, pietinio bokšto ir gynybinių sienų fragmentai. Vakariame bokšte — geriausiai išlikusiam — įrengtas muziejus. Jo ekspozicija prasideda pusrūsyje ir užima visus tris aukštus. Tai visų pirma archeologinių kasinėjimų pilies teritorijoje radiniai:

Bananų pardavinėtoja Bangkoko, Tailandijoje. Ji sėdi savo krautuvelyje — valtyje, kuri ne tik pri-
stato vaisius iš provincijos, bet juos ir pardavinėja miesto kanaluose.

Sustojo ejęs lenkų dienraštis

Aštuoniasdešimt metų Chicagoje ejęs lenkų dienraštis Dziennik Chicagowski šių metų gegužio 10 dieną išleido paskutinį savo numerį. Lenkų spaudos bendrovė, il-
gus metus leidusi gana plačiai skaitytą lenkų dienraštį, pranešė, kad ji yra priversta sustabdyti ir visus kitus lenkų spaudos darbus. Be dienraščio lenkai leido įvairius savaitinius leidinius, spausdino knygas, brošiūras, plakatus ir atsišaukimus. Visi tie darbai sustabdyti.

Oficialus bendrovės pranešimas, paskelbtas paskutiniame dienraščio numeryje, sako, kad laikraščio leidimas sustabdytas tik dėl laikinai. Lenkų spaudos bendrovė tikisi persiorganizuoti ir vėl tęsti dienraščio leidimą. Bet patys lenkai abejoja, ar jiems pavyks atsigriebti. Ilgus metus spaudos darbus besirūpinusieji lenkai jau suseno ir pavargo, o jaunimas, atrodo, šiandien rūpinasi kitais reikalais. Iš viso, Lenkijos klausimas ir lenkų spaudos reikalai jiems mažai terūpi.

Atsakomąjį lenkų spaudos bendrovės pareigūnai tvirtina, kad kalta ir Chicago lenkų visuomenė. Apie ekonominius lenkų spaudos sunkumus Chicagoje ir Amerikos lenkai keliais atvejais buvo įspėti, ne tik tai praeitais metais, bet ir šių metų pradžioje. Dienraščio leidimo našta nešusieji vyresnio amžiaus lenkai pasakojo ir rašė apie kylančius ekonominius sunkumus ir reikalingą pagalbą. Bet ta pagalba buvo nepaprastai lėta ir šykšti. Lenkai paskendo į asmeniškus savo šeimos arba siauros grupelės reikalus. Kiekvienas klubas, kiekviena draugija, kiekviena lenkų politinė grupelė paskendo siauruose savo politinės srovės reikaluose ir nekreipė dėmesio į dienraščio pagalbos šauksmą.

Kalta yra ir plačioji lenkų visuomenė, kuri gyvybiniams lenkų tautos klausimams yra nepaprastai susiskaldžiusi. Lenkų tarpe yra daug įvairių politinių ir tikybinių grupių ir grupelių. Jos veda žiaurią tarpusavę kovą. Labai dažnai ta kova išsėda iš bet kokių žmoniškumo ribų. Pavyzdžiui gali būti senatoriaus Muskie kalba Chicagoje lenkų konstitucijos minėjimo dieną. Dabartiniu metu lenkai neturi konstitucijos, kuri gerbtų piliečio teises. Prieš 180 metų priimtoji konstitucija turėtų jungti visus lenkus. Taip veiktas protas rodo kiekvienam žmogui, bet ne lenkui. Konstitucijos minėjimo dieną pačioje minėjimo šventėje Chicago lenkai tarp savęs pradėjo muštis.

Ne tik tai konstitucijos minėjimas, bet pats sen. Muskie turėjo apjungti visus lenkus. Jie turėtų vieningai

remti sen. Muskie, nes vargu kada jie turės kitą tokį populiarų asmenį amerikiečių tarpe. Lenkai turi didoką skaičių politikierių, bet visi jie yra mažo kalibro žmonės. Tikri politikai su jais mažai tesiskaito. Kito Muskie statuso lenko horizonte nesimato. Bet lenkai to nesupranta. Siauras fanatizmas jiems aptemo protą. Muskie kalbos metu lenkai ne tik tarp savęs susimušė, bet ir kitataučius pradėjo daužyti.

I lenkų visuomenę didelės įtakos daro dabartinė neišiki padėtis pačioje Lenkijoje. Teisybė, Gomulka savo laiku vykusiai pasipriešino sovietų karo jėgoms, bet paskutiniu metu jis glaudžiai bendradarbiavo su Maskva. Iš visko matyti, kad naujas Lenkijos valdovas dar glaudžiau dirba su Maskva. Vienintelė rimta jėga yra Lenkijos darbininkai. Jie padėjo išspręsti maršalą Rokosovskį, jie nuvertė ir labai jau sauvaišaujančią Gomulką. Įvairiomis priemonėmis lenkai tikėjosi pasiekti nepriklausomybę, bet jiems nesiseka. Šios nuotaikos prisideda prie lenkų susiskaldymo.

Reikia manyti, kad yra ir daugiau dienraščio uždarymo priežasčių. Seno dienraščio sustojimas labai plačiai komentuojamas. Radijo valandėlė turįs Michael Przemyski, kaip praneša vienas klausytojas, Dziennik Chicagowski sustojimo kaltę primeta kard. Kodžiui. Kard. Cody nėra lenkų spaudos bendrovės narys, šio dienraščio jis neredagavo, todėl tiesioginio ryšio nesimato, o p. Przemyski plačiau nepaaiškino.

Prie lenkų dienraščio uždarymo galėjo prisidėti įvairūs pabrangimai. Gerokai pabrango paštas, brangesnės dienraščiai spausdinai medžiagos, o svarbiausia — pabrango įvairūs patarnavimai. Medžiagoms brangstant, tektų atitinkamai pakelti ir dienraščio kainas. Pakelti galima, bet ne visi gali mokėti. Vyresnio amžiaus skaitytojai yra pensionieriai. Jų pajamos yra labai apribotos. Maisto produktams pabrangus, apskačiuojamas kiekvienas centas. Daugelis vyresnio amžiaus lenkų nepajėgia prenumeruoti dienraščio, kaip jie ilgus metus tai darydavo.

Prieš 80 metų Chicago lenkai įsteigė dienraštį ir leido jį ilgus metus. Dabartinė lenkų generacija spaudos reikšmės nesupranta. Jie leido uždaryti labai svarbią informacijos ir auklėjimo priemonę. Spaudos bendrovės nariai tikisi sustojusį dienraštį atgaivinti, bet prie dabartinių nuotaikų jiems bus daug sunkiau sustojusį laikraštį atgaivinti, negu prieš 80 metų buvo jį įsteigti.

Lietuviams vertėtų pasimokyti iš kaimynų nelaimės.

ginklai, įvairūs pilies gyven-
tojų buitje vartoti daiktai, sta-
tybinės medžiagos, bet svarbiausias eksponatas — pati pilis, storos mūro sienos, saudymo angos, netgi pilies akmenys. Beje, negalima pamiršti ir mūsų ekspozicijos tęsinio — ketvirtame aukšte įrengtos aikštelės. Nuo jos atsiveria nepaprastai miesto panorama, išspūdingi Vilniaus senamiesčio vaizdai. Todėl ne jučiomis pilies muziejus tapo savotišku miesto simboliu, įeigu taip galima išsireikšti, Vilniaus kvintesencija."

Toliau — liūdniau:

"Po karo Gedimino kalnų vakarinis bokštas buvo atstatytas. Bet tai nebuvo mokslinė restauracija — jam suteiktė prieškarinę išvaizdą. Sako, turime laukti geologinių tyrimų pabaigos. Bet ar patys geologai nesijaudina, pažvelgę į įstantį kalną? Vanduo išraižė griovius visą kalną, jis kėsinais jau ir į bokšto pamatus. Kalną reikia kuo skubiau sutvirtinti."

"Ziemą muziejuje dirba 13 žmonių. Kas sąlygos?"

"... Muziejaus darbuotojams speigai yra sunkiausias metas. Mes neturime menkiausių darbo sąlygų. Muziejus neapsilidomas. Žiemą prie nedidutės krosnelės budintysis sunkiai sušildo rankas. Nėra vandens, kanalizacijos. Kasdieną po kelis kartus kopiname į 70 metrų aukštį."

Dar:

"Gedimino kalnas — tai miesto parko dalis, muziejus irgi neturi jokių išskirtinių teisių, jis priklauso miestui. Keista,

bet rūpintis juo žymiai sunkiau, negu kuria kita Vilniaus vieta. Visų pirma, apsauga. Vasarą dirbame iki 21 val., žiemą — trumpiau, bet baltųjų naktų, Vilniuje, deja, nebūna. Bet kuriuo metų laiku kalne naktimis viešpatuoja "dvasios": rytais randame išvartytų ir sulaužytų suolų, po visą kalną išmėtytos šiukšlių dėžės, vis naujos krūvos tuščių butelių... Kaskart nudraskomi mūsų skelbimai, išdaužomi muziejaus langai. Mums patiemis labai sunku susitvarkyti, pagaliau tai ne muziejaus darbuotojų pareiga. Daugeli kar-
tų kreipėmės į rajono vidaus reikalų skyrį, prašydami, kad Gedimino kalne nuolat būtų tvarkos sergėtojai. Juk ko-
ne kasnakt prireikia kviešti milicininkus. Norėtusi paminėti ir muziejaus teritorijos tvarkymą. Kiekvieną pavasarį puošiasi Vilnius, vis gražesnis jo žaliasis rūbas. Pamink-
lų apsaugos ir kraštotyros draugija irgi karts nuo karto surengia talkas, aptvarko kal-
ną. Betgi mieste yra organizacijos, kurios privalo nuolat rū-
pintis miesto išvaizda! Kodėl reikia daryti išimtis Gedimino kalnui? Nesinori skųstis, bet..."

2.

Kita proga "L. ir M." buvo rašoma:

"Vilnius gražus bet kuriuo metų laiku, jis patrauklus dieną ir naktį. Iš tikrųjų daug pa-
dirbta, ruošiant šviesinę miestą "partitūrą", — prožektoriai įdomiai nuplėsia Lenino pa-
minklą, Gedimino pilies bokš-
tą, Onos bažnyčią, L. Stukos —
Gucevičiaus šėdėvą — se-

nąją Paveikslų galeriją... Iš-
plėsti iš vakaro tamsos, šie
sostinės architektūriniai ak-
centai išskyla visu savo grožiu.
Bet vakariename miesto fone
ypač nemaloniai nuteikia la-
bai dažnai sutinkami visokiau-
si rebusai: "Žiūrėk, neoninė
reklama arba visai nesuviečia,
arba mirksi praeiviui keistom
žodžių nuotrupom, "sutrikū-
nėjusiais" piešiniais..."

Siuolaikinio miesto negali-
me išvaizduoti be gausios ir
skoningos šviesos reklamos.
Tačiau susidaro įspūdis, kad
Vilniuje ji nelabai prižiūrima,
neturi tikro šeiminingo."

Tikrų tikrumėlė: — neturi
tikro šeiminingo." J. Cicenas

DU IS TRIJŲ PRIEŠ CELIBATĄ

Gallupo vžiausiai praves-
ta anketa parodė, kad nuslegian-
čioji jaunųjų Amerikos kunigų
dalis aiškiai šiauriasi prieš dvi
pagrindines Romos bažnyčios
"dogmas" — gimdymų kontro-
lės draudimą ir kunigų celibatą.

Gallup buvo išsiuntinęs 2517
visų tikybų kunigams anketų
laiškus. Iš gautų atsakymų 845
buvo iš katalikų kunigų. Atsa-
kymuose du iš kiekvienų trijų tai
yra du trečdaliai jaunųjų Ame-
ricos kunigų (jaunesniųjų kaip
40 metų amžiaus) pasisakė esą
priešingi savo bažnyčios draudi-
mams vartoti gimdymo kontrolės
priemonės ir laikytis celibato...

SKAITYK "NAUJIENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

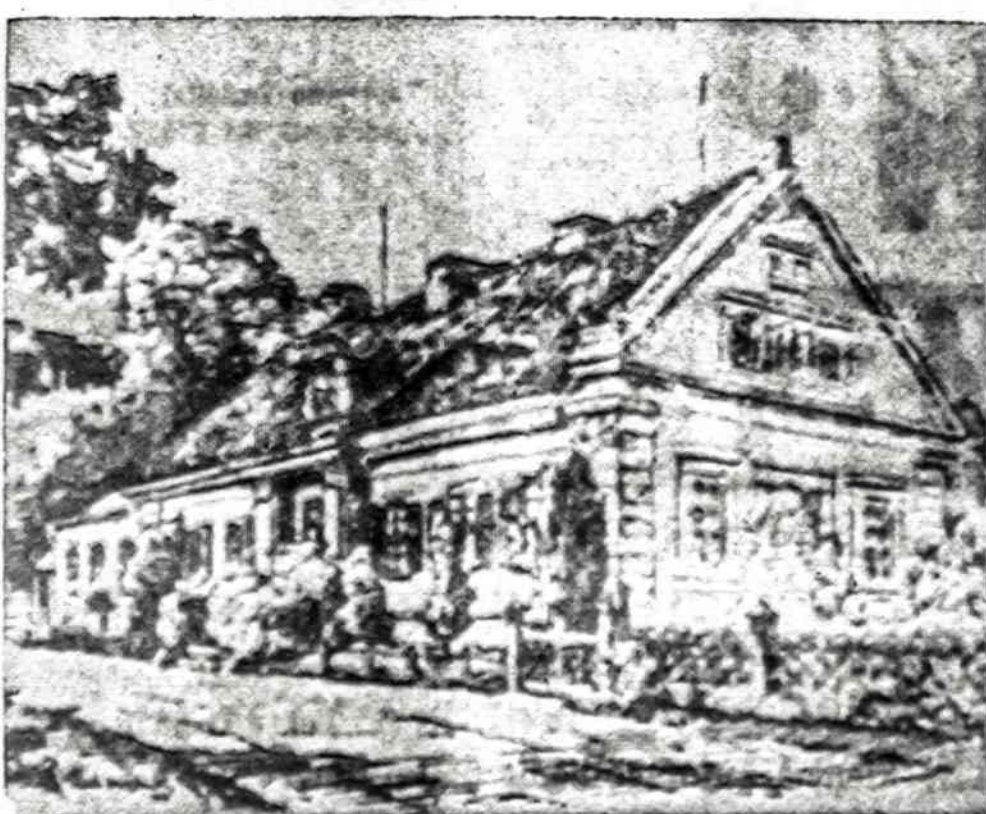
HENRIKAS TOMAS - TAMAŠAUSKAS

LIETUVIŠKASIS PAMARYS

II-oji dalis

8

Kas myli keltis su brėkščiančia diena, tas per rytinį parko sienos langą gali stebėti saulutės užtekėjimą, kada pirmieji saulės spinduliai, perskrodę rytmečio prieblandą, auksu nutviskia Laigčių bažnyčios bokšto viršūnę. Vakare, prieš saulei leidžiantis, pro vakarinį langą parko sienoje, matosi per placių lau-
kus ir pievas į Kuršių Marių vandenų plotus pamažu nusėdantis tos pačios saulės milžiniškas raudonas ru-
tuly. O su ateinančia nakties tamsa dvaro parkas at-
gyja praieities legendomis.

Bendysių dvaro rūmai, statyti 1823 metais.

Lablaukių dvaras turi ir savo legendą. Ji sako, kad viena iš tų Lablaukių dvaro savininkų dukterų savo sąžinę buvo apsunkinusi kokia tai gilia paslaptimi, jog ir karste neradusi ramybės ir kas naktį iki pa-
ryčių klaidžiojusi po sumigusių rūmų kambarių labi-
rintus. Būk tai ne vienas yra girdėjęs jos žingsnius
nakties tylumoje, jos šilkinį sijoną šnarėjimą, gilius
ir sunkius atsidūsimus, ypatingai tamsiais rudens va-
karais, kada lauke šėldavo iš Kuršių Marių atšvilpu-
sios audros ir senoliai medžiai, augantys palei rūmus,
audros vėjų šokdinami, girdžindavo savo šakas rūmų
palangėse. Būk tai, tokiomis naktimis, mėnuliui pro
debesų dangos proplėšas nušvietus tamsoje dunksanti
parką, ne vienas yra pastebėjęs parko aleja ar take-
liais pradūlinantį šios neramos dvasios šešėlį.

Tokia tai yra Lablaukių dvaro istorija. Dar ir
daugiau panašių dvarų yra šioje Labguvos apskrities
dalyje, su panašiomis legendomis apie juose sukaup-
tus turtus ir jų ponų likimus.

LABGUVOS APSKRITIES VIETOVARDŽIAI IR GYVENTOJŲ PAVARDĖS

Lietuvių kilmės dvasiškis superintendantas Dos-
kocilas yra buvęs lietuviškos Gijijos parapijos kunigu
ir vėliau superintendantu Labguvoje. Būdamas Lab-
guvos srities muziejaus direktorium, jis domėjosi savo
lėvų krašto praeitimi ir istorija, tyrinėjo parapijų baž-
nytinių knygų įrašus ir surinko nemažą įdomios su tos
srities istorija susijusios medžiagos.

Vienu ar kitu klausimu atsiliepdamas vokiškoje
spaudoje jis teigia (Ostpreussensblatt, 1961 m. Nr. 36,
pusl. 10), kad kolonistai iš Vakarų Europos (Vokietijos,
Prancūzijos, Austrijos, Olandijos ir Anglijos, nei-
gi ir iš Ispanijos) tik nežymiai atmičė Labguvos ap-
skrityje vietinių, nuo amžių čia gyvenusių gyventojų

Mausoliejus Bendysių dvaro parke. Sovietai panaudojo jį deg-
tinei gaminti.

daugumą, susidėjusią iš senųjų prūsų — prutėnų,
kuršių ir lietuvių.

Prie senųjų prūsų palikonių jis yra linkęs pri-
skaityti lietuvininkus, turinčius Gedūnų, Bandūnų,
Rapūnų, Aukšūnų, Marūnų, Potryčių, Tolkmėčių,
Barčių, Buivydy, Romeikių ir Santupių bei kitas pa-
našias pavardes. Dalį iš tų pavardžių lietuvis vis tik
bus linkęs priskaityti prie grynai lietuviškų pavardžių,
nes ne viena jų ir dabar sutinkama tarp Didžiosios
Lietuvos gyventojų.

Kuršių Marių pamario srityse dažnai užtikamos
Kuraičio, Kuro, Kuršaičio, Zylis, Gulbio, Libudos, Ansu

ir Anselaičių pavardės. Doskocilo nuomone yra pri-
skirtinos kuršininkams, arba kuršiams. Tačiau išvar-
dindamas lietuvininkams priskiriamas pavardės, jis
vėl pakartoja ne vieną pavardę prieš tai priskirtą kur-
šininkams. Iš kitų lietuviškų pavardžių jis pamini
Norkus, Buslapis, Kiaukas, Berziukas, Brožaitis, Bu-
belis, Lapėnas, Praplešis, Naujokas, Karpius, Šalne-
lis pavardės, dažniau užtikamas Labguvos apskrities
kaimuose.

Įdomi yra ir jo pastaba šiam straipsnyje, kur jis
pabrėžia, kad kiekviename Labguvos apskrities mies-
telyje buvo dvi atskiros tautinės parapijos: vokiškoji
— vokiečiams kolonistams ir lietuviškoji — vietos
lietuvininkams (Es gab in jeder Kreisstadt ein deut-
sches und ein litauisches Pfarramt).

LABGUVOS APSKRITIES VIETOVARDŽIAI

Hitlerininkams įsisiautėjus "naikinti viską, kas
lietuviškai skamba" (Rottet alles was litauisch klingt),
įvairiems iš kažkurių pasviečių į Mažąją Lietuvą atsi-
basčiusiems "kochams" (nuo gauliterių paskirto
Koch'o pavardės), sunku buvo susigaudyti, kurie vie-
tovių pavadinimai turi būti skaitomi lietuviškais ir to-
dėl keičiami ir kurie galimi užskaityti už prūsiskus,
kurių nebuvo numatyta keisti naujais, vokiškų atatik-
menų pavadinimais. Tada buvo nusistatyta, jog visos
Labguvos apskrities žemės, esančios ir vakarus nuo
Deimenos upės, turi būti laikomos senųjų žemėmis,
taigi turinčiomis prūsiskus pavadinimus, kurių nerei-
kia keisti į vokiškus pavadinimus. Bet žemės, esančios
ir rytus nuo Deimenos upės, yra laikytinos lietuviško-
mis ir čia visi pavadinimai turi būti pakeisti grynai vo-
kiškais pavadinimais.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS

AKIJ, AUSU, NOSIES
IR GERKLAS LIGOS
PRITAISO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROSPECT 8-3229
Resid. telefonas: WALBROOK 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

Telef.: PROSPECT 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
užkai antradieniais ir penktadieniais.
Išleid. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Išleid. ir sekmadieniais, 1-7 val.,
uždarytas, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir seštd., uždarytas.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet. ir 6-8 val.
Treč. ir seštd. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTSMOUTH 7-6000
Rezid. telefonas: GARDEN 3-7278

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, nuo
2 iki 6 v. p. p.; antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o seštdi-
enių nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofiso telefonas: 2750 WEST 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofiso telefonas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštdi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonas: GIBSON 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonu GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Seštdieniais 9-11
2850 WEST 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonas: PROSPECT 8-5084

SKAITIK KASDIEN

NAUJIENAS

IR TONY KILKIS

Lietuviai taip pat perdo
ir prognozuoja tikrai per

NAUJIENAS

Published as a public service in co-
operation with The Advertising Council

AD MAT NO. MR-41-57
(1 column x 56 lines)

Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijoje

Vykstant P. Amerikos lietu-
vių kongresams, daug buvo
svarstyta ir šidlyta organizaci-
joms keisti savo veiklos struk-
tūrą. Senosios kartos veik-
jams įjungiant jaunūmenę, ir
jiems užleidžiant vadovybės po-
stus.

Tokie apgalvoti pasiūlymai bu-
vo šiltai priimti ir greit efek-
tingai vykdomi.

Dabar jau matome, kad tas
žygis visose trijose - Argen-
tinioj, Urugvajui ir Brazilijoj -
daugiausiai apgyvendintose lie-
tuvų kolonijose ėmė duoti poziti-
vius rezultatus.

Senosios kartos ateiviai buvo
sukūrę prieš 40 metų, daugy-
bė kultūrinę draugijų ir orga-
nizacijų ir kolektyvinę veiklą
praplėtę ir įstātę stiprias vė-
žes, bet pavargę ir pasenę, mie-
lai ėmė užleisti šią atsakomine-
ją vietą, savo atžalynui, jau-
natai kartai, daugumoje jau gi-
musiai šiame kontinente ir nie-
kad nebuvusiai Lietuvoje, bet
išauklėtai lietuviškoje dvasioje.

GRADINSKAS

VIRŠ ŠIMTO
Radijų, Patefonų, Magnetofonų.
NUO \$8.50
2512 W. 47 ST. - FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimais - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALBROOK 5-8063

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 11-12
val. ryto. - Seštdienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEMLOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONĖS I LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti i Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, nes vėliau
ju tikrai pritrūks.
Vladas Rasciauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones i Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinanti va-
sarą jis organizuos net 8 ekskursijas.
Pirmosios dvi jau pilnos, bet liepos 6,
19, 26 ir rugpjūčio 9 d. ekskursijose
dar yra kelios laisvos vietos, bet joms
reikia skubiai registruotis. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės i

WALTER RASK - RASCIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

Every year we fail
to educate thousands
of potentially
successful citizens
because they're
mentally retarded.

And we're supposed to
be so smart.

Do something. A free booklet
will tell you how you can help.

Write: The President's Committee
on Mental Retardation,
Washington, D. C. 20001.

Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____

Published as a public service in co-
operation with The Advertising Council
AD MAT NO. MR-41-57
(1 column x 56 lines)

Kultūros Draugijoje

gerbti ir mylėti prabodų neu-
miršta tėvyne.

Pažvelgus i organizacijų vei-
klos būseną, matome, kad se-
nosios kartos pasilėi vėliai pri-
gijo ir subrendo tinkamais to-
liau pūrėti lietuvių kultūros
dirvonus.

Savo energija darbštumu ir
šių dienų gyvenimo išprusimu,
jie mums tampa garantija, kad
lietuviybė išliks neapribotam lai-
kui.

Džiugu lietuvių tautai ir gar-
bės tėvams, jog džiunglių raisty-
nuose išaugę Lietuvos daigai pa-
liko atspariais prieš sriaunį ir
pilną gyvatynų, svetimų upokš-
nių srovę.
Nelengvoje, ekonominėje gy-
venimo aplinkybėse, įvairių po-
litinių verpetų supami, Urugva-
jajaus lietuviai prieš virš
40 metų sukūrė solidų vienetą,
apsigrupodami i Urugvajaus
Lietuvių Kultūros Draugiją. Ge-
rai prityrusiems jos iniciato-
riams, vadovaujantis liberalinių
pažiūrų principais, draugija to-
bulinosi ir progresavo. Per 4
dekalas išsivystė i vieną iš rim-
čiausių kolonijos lietuvių centrų,
sutraukdama beveik visus lie-
tuvius, kurie laikomi gerais pa-
trijotais, mylinčiais savo tėvy-
nę ir kovojančiais dėl jos laisvės.

Kad ši draugija nenustipusi
bujotų ir būtų Urugvajaus lie-
tuvų amžina ugnimi bei tautie-
čių pasigėrėjimu, gerai įverti-
dami kolonijos lietuviai, vyk-
do Pietų Am. Liet. Kongreso pa-
geidavimus.

Pradėjusi pirmauti Urg. L.
Kultūros D-jos valdyba iš pa-
rinktų žymesnių atžalyno repre-
zentantų, griežėsi pirmoje ei-
lėje pagerinti savo nuosavą bū-
stinę, ją reformuodami i šių die-
nų pageidaujamas moderniškas
patalpas, jas pagraždindami ir
patobulindami. Paruošė maži-
siams saloną su aikšte, ping-pon-
go, futbolito, voleibalo ir kitie-
mis žaidimams. Didelį rūpesnį de-
jo, kad padauginus narių skai-
čių įtraukiant i draugiją naujų
kolonijos lietuvių bei padidinus
jos materialinį turį. Be to, dr-
ja ėmėsi žygių savo jaunimui su
tautinių šokių ansambliu daryti
iškilas i Argentiną ir Braziliją,
tampresnių ryšių užmezgimui,
taipgi ruošti stovyklavimus ki-
tose lietuvių kolonijose. Vis
naujų pajėgų kupini žengia pro-
gresyviai pirmyn.

Šių metų kovo mėn. 14 dienų
įvyko naujos valdybos rinkimai.
Skaitylingame narių susirinkime,
entuziastiškai buvo išrinkta vėl
iš jaunimo: Feliksas Grigas (sū-
nus) pirmininku, dr. Vytautas
Bagurskas vicepirm., Adela Jas-
kelevičiūtė sekr., Jonas Blaze-
jewskis sekr. pad., Romas Ma-
čanskas izd., Antanas Zup-
ka izd., pad. ir narys Adolfas
Debesis.

Reikia tikėtis, kad šis stip-
rus, sąmoningas, pilnas energi-
jos, ryžto ir darbštumo viene-
tas neapvils kolonijos lietuvių
ir draugijos narių žengti lietu-
vių kultūros keliais i vis švieses-
nį rytojų.

Albinas Gumbaragis

Amerikos Lietuvių Piliečių klubas

Amerikos Lietuvių Piliečių
Pašalpos Klubas susirinkimas
įvyko balandžio 18 dieną. Su-
sirinkimą atidarius, buvo
malonu matyti gražų būrį na-
rių, atsilankiusių rimtai svars-
styti Klubo reikalus.

Komisija, kuri rengia Pava-
sario balių pranešė, kad vis-
kas tvarkingai eina.

Ligonų raportas buvo iš-
duotas A. Juso. Jis pranešė
apie ligonius, kurie buvo ap-
lankyti. Klubas linki, kad visi
ligoniai greit pasveiktų. Buvo
pranešta, kad klubo pirmasis
piknikas įvyksta liepos 18
1971 - buvusiam Leppos so-
de. Komisijoje yra Ben Jure-
nas, Josephine Masilionis ir
Estella McNamee. Jie prane-

Lietuvių Journalistų Sąjungos Čikagos Skyriaus 1970-71 m. Valdyba.
Iš kairės sėdi: Marija Peteraitienė, kasininke ir Antanas Gintneris
- pirmininkas. Stovi: Bronius Macevičius, kult. reik. vadovas, Juo-
zas Kapackinskas, sekretorius ir Povilas Dirks, vicepirmininkas.

še, kad jau muzikantai yra pa-
imti ir vyksta kiti pasirušimo
darbai. Buvo pranešta, kad
Finansų raštininkė Bernice
Žemgulis ir Pirm. Estelle Mc
Namee švėčia gimtadienius.
Po susirinkimo joms buvo
sudainuota "Ilgiausių Metų".
Vaisės pravėdė nut. rašt. Rožė
Didžgalvienė. Celebrantės pa-
vaisino visus narius su stiprią-
ja.

Balandžio 24 d. Hollywood
Inn svetainėje įvyko Klubo Pa-
vasarinis balius. Komisija -
Bernice Žemgulis ir Matt Povi-
laitis. Jie dirbo sušile, kad
visi atsilankę būtų maloniai
priimti ir turėtų smagų laiką.
Visi buvo patenkinti. Kai iš-
girdo, kad muzikantai groja
paskutinį šokį, vis stebėjosi
kaip greitai praėjo laikas.
Baliui pasibaigus visi darbi-
ninkai, komisija ir dalyviai
vienodai sakė, kad vakaras
buvo smagus.

Klubas susirinkimas įvyksta
gegužės 16 d. 1971 Hollywood
Inn svetainėje, 2417 W. 43rd
Pradžią 1 val. p. p.

Korespondentė

Perka Hitlerio "relikvijas"

Vokietis grafas Archard Klei-
nau von Klenova Miunchene iš-
vystė pelningą biznį su Hitlerio
palaikais, kuriuos, pasirodo, la-
biausiai perka amerikiečiai, ku-
rių tarpe jis turis mažiausiai
200 klientų. Net Bob Hope savo
Hollywood rezidencijoje turis
keletą Hitlerio paklodžių su jo
inicialais, valgomą porceliano
lėkštę su įrašu "Kanzlei des
Führers" ir kt.

Štai keli pirkiniai ir sumokė-
tos kainos Miuncheno aukejojne.
Aukcionierius šaukia: "Štai
turiu paties Hitlerio žodžius
išrašytus apie ką kalbėti vieno-

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Žemaičių Kultūros Klubo eilinis
narių susirinkimas įvyks trečiadienį,
gegužio 19 d. 7:30 val. vak. Hollywood
svetainėje, 2417 W. 43rd St. Nariai
kviečiami atsilankyti ir aptarti klubo
reikalus.

Rožė Didžgalvienė, rašt.

— Humboldt Parko Lietuvių Klubas
mėnesinis narių susirinkimas įvyks
trečiadienį, gegužio 19 d. Pradžią
12:30 val. popiet. Almera Simons par-
kelio svetainėje, pirmame aukšte, 103
kambaryje, 1640 Drake Ave. Nariai
ir neres prasmos skaitlingai dalyvauti
ir atsivesti naujų kandidatų įstojimui
i mūsų klubą. Turėsime išrinkti ko-
misiją pikniko surengimui, nes po
šio susirinkimo turėsime 3 mėnesius
atostogų. Po susirinkimo įvyks kuk-
lios vaisės motinų pagerbimui.
W. Mankus, sekr.

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

Il tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima
nusipirkti "Naujiene" už \$5.00, užsakant pastu reikia
pridėti 25 centus pasto išlaidoms apmokėti. Taip pat
galima išsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir mintų" tomą
(neįrašytas) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street - Chicago 8, Ill.

SODYBŲ PIEVELES

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pie-
velė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne
visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo.
Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Seštoko knygelė,
kuri vadinasi

SODYBŲ PIEVELES

Knygelėje surašyta viskas, kad lieti pieveles. Aprašyta kaip
žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujiene šią knygelę
pardavinėja. Užsaviausieji gali knygelę išsigyti už \$1.25. Jeigu
kas toliau gyvena arba nenori užsiviauti, tai gali atsistoti \$1.50 čekį
arba Money Order, o mes knygelę jam pasiūsim. Pinigus prašome
siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

PLEASE
BE
CAREFUL!

Only you
can prevent
forest fires!

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikais anka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROVEHILL 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNHALL 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6345 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: Yards 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYMPIC 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS

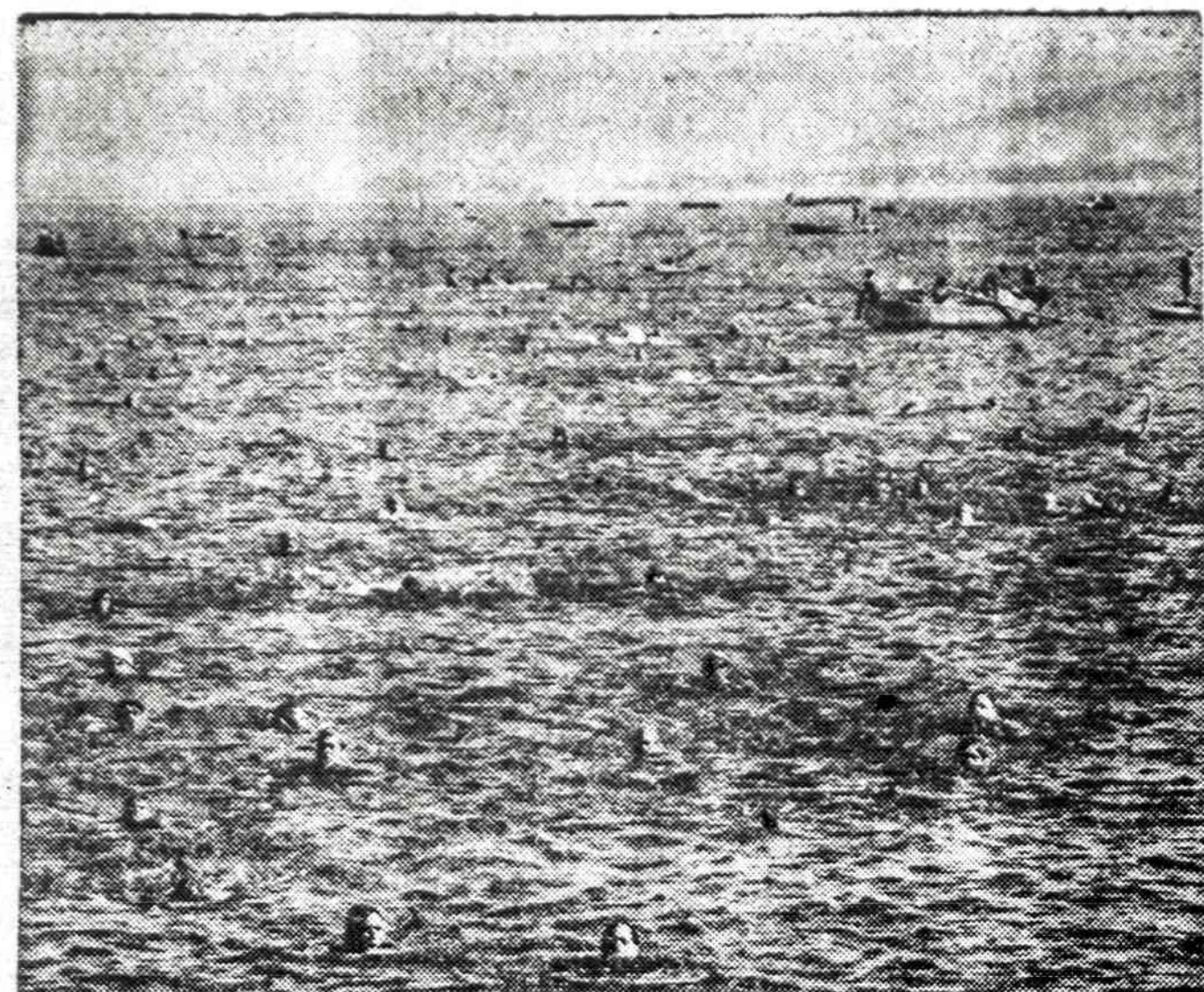
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228

649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228

South Holland, Illinois

Izraelio Tiberio ežeras, Biblijoje žinomas Galilėjos jūros vardu, sutraukia tūkstančius turistų, kurie atvažiuoja pasimaudyti tiesioje ežero bangose.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Kaltė neįrodyta

Koronero jury komisija nusprendė, kad dviejų vaikų, žuvusių Bridgeporto apylinkėse mirties priežastis yra neaiški. Tie vaikai nuskendo Chicago upės pietinėje dalyje prie 34 ir Racine gatvių. Vienas 13 metų vaikas buvo kaltinamas įstūmęs savo draugus į upę, tačiau teisme buvo pripažinta, kad jo kaltė neįrodyta.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

Policininkams nepavyko

Boonville, Indianos policininkai išsukė miestelio hipius ir krepšinio varžybas, išreikalavdami taisyklės, kad jei kurtvėlos pralaimės, tai ten pat, aikštės viduryje, bus jiems nukirpti plaukai. Ilgaplaukiai labai stengėsi laimėti ir laimėjo, sumušdami policininkus 42-38 rezultatu. Policininkai turėjo visiems žaidėjams nupirkti gerus "steiko" pietus.

Nuodai saldiniuose

Maisto ir vaistų administracija įspėjo vartotojus, kad jie nepirktų karolių - saldinių, pavadintų "Candy Love Beads". Tie Hong Konge gaminti karoliai yra valgomieji, tačiau jau aštuoni vaikai nuo jų saldinių sunkiai susirgo, visi Springfieldo apylinkėse. Saldiniuose yra metalo kadmijs nuodų.

Priminė S. Kudirką

Čikagos Daily News, rašydama apie sovietų žvejų elgesį netoli Amerikos krantų, primena vėl lietuvių pabėgėlių, kurį ru-

sai pasigrobė nuo Pakrančių Sargybos laivo. Dabar tie patys rusai toje pačioje vietoje trukdo amerikiečiams gaudyti vėžiūsių, o valstybės departamentas, kaip žvejai tvirtina, nenoris atominio karo dėl žuvų.

Laikraštis sako, kad karo nenori ir rusai. Jie tik bando seną savo triką, norėdami pažiūrėti, kaip toli jie galės stumdyti savo priešininkus ir bandydami jų kantrybę. Laikraštis sako esąs tos pačios nuomonės, kaip sen. Kennedy, kuris pareiškė, jog sunku patikėti, kad mažiau kaip 50 mylių nuo Nantucket šio valstybės negali apginti savo žvejų laivų.

Taisys greitkelius

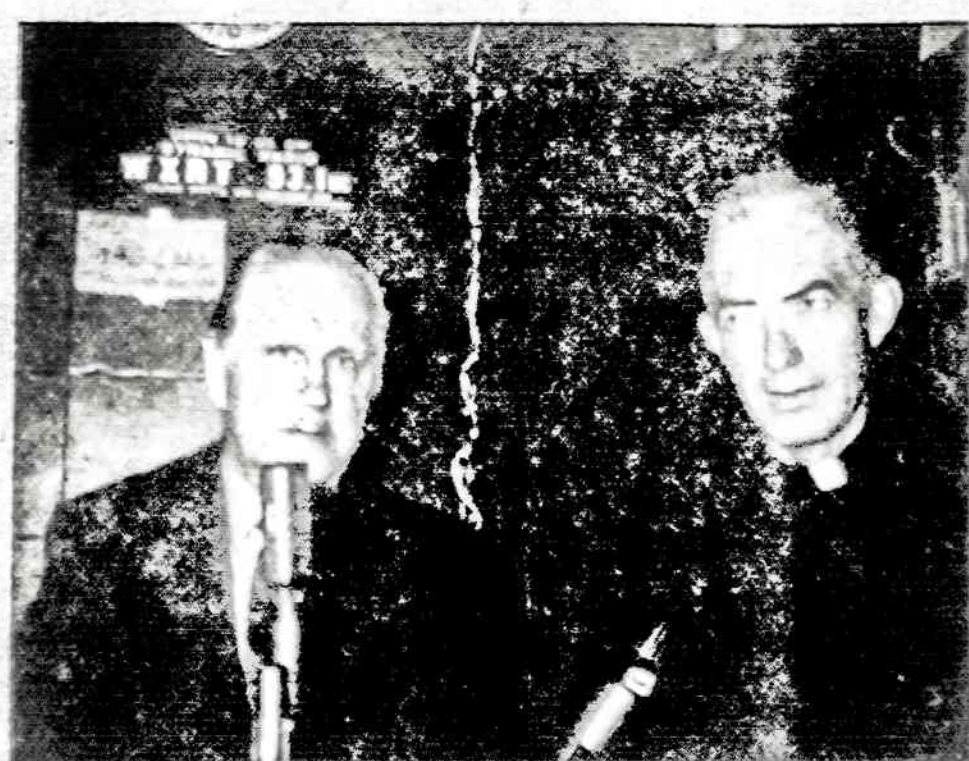
Du Čikagos greitkeliai šią vasarą bus taisomi. Teks pakelsti betoną Dan Ryan kelyje ir abiejose kelio pusėse viena linija bus uždaryta nuo 14 gatvės iki 65. Darbai prasidės liepos mėn. ir tęsis iki žiemos. Kennedy greitkelyje per vasarą bus uždarytos dvi linijos nuo Eisenhowerio greitkelio iki East River Rd.

Siūlo "nekišti nosies"

Illinois legislatojui svarstomas pasiūlymas įstatymo, kuris reikalauja, kad valstija savo lėšomis teismuose gintų bet kurį jauną. Illinois vyras, kuris atsisakytų važiuoti karianti į Vietnamą. Abejojama, ar tas pasiūlymas bus priimtas, o jei ir praeitų, tai greičiausiai gubernatorių Ogilvie jį vetuotų. Gubernatorių pareiškė spaudai, kad Illinois įstatymų leidėjai geriausiai paliktų užsienio politikos reikalus prezidentui ir kongresui Washington.

Daley Baltuose Rūmuose

Ketvirtadienį Čikagos miesto meras Daley lankėsi Washingtone ir tarėsi su prezidentu Nixonu. Buvo kalbama apie lėšų paskirstymą. Vyriausybė, norėdama patraukti į savo pusę didesnių miestų merus, įtakingus politikus, kaip Čikagos Daley, pakeitė savo lėšų pasidalinimo projektą.

Inž. Antanas Rudis, Lietuvių Forumo radijo vedėjas įdomiai pravedė pasikalbėjimą su naujuoju 15 rajono aldermanu kun. Francis X. Lawlor.

taip, kad miestai daugiau gautų pinigų. Anksčiau Čikaga būtų gavusi apie 25 mil. dol. o dabar Čikagai žadama jau virš 17 mil. dol.

Pietų — į Paryžių

Skokie gyventojai Bernard ir Betty Nusinowai nutarė iškilmingai atšvęsti savo 25 metų vedybų sukaktį. Jie jau pernai pakvietė apie 100 savo draugų važiuoti pietų į Paryžių. Iš pakviestųjų suliko važiuoti 20 žmonių.

Visi svečiai autobusu nuvažiavo į Kanadą, Windsor, iš kur buvo nusamdytas nedidelis lėktuvas. Seimininkai patys apmokėjo visas vašes lėktuve ir Paryžiuje, tačiau draugai turėjo patys užsimokėti už kelionę.

TRUMPAI

— A. Baukienė, K. Deveikis, L. Griauzdė, B. Linkevičienė, R. Lotožienė, R. Memėnienė, J. Norkus, J. Pupeliene, V. Šumėnienė ir O. Zailskienė sudaro aukų rinkimo tinklą lietuviškajam švietimui Ciceroje. Visam vajui vadovauja Andrius Juskevičius, LB Vidurio Vakarų Apygardos Valdybos vicepirmininkas.

— Antanas Būga rūpinasi lietuviškojo švietimo vajeus reikalais LB Bridgeporto apylinkės ribose. Būga yra tos apylinkės pirmininkas, kartu Vidurio Vakarų Apygardos Valdybos išdininkas.

— Moksleivių Pavasario šventėje gegužės 23 dieną kalbų nebus. Pačią šventę atidarys Vidurio Vakarų Apygardos Valdybos pirmininkas Jonas Jasaitis.

— Zigmą Žiupsnys pasirūpins vėliavomis Bučo sode per Moksleivių Pavasario šventę. Z. Žiupsnys yra Vidurio Vakarų LB Apyg. Valdybos narys sporto reikalais. Jis planuoja ir vaikų sporto šventę, kuri numatyta rugsėjo 23 dieną.

— Kasperas Radvila, LB Vidurio Vakarų Apygardos Valdybos narys, tvarkys vėliavas J. J. Bačiūno, buv. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko, paminklo atidarymo iškilmės Kapų Puošimo dieną. Iškilmes organizuoja LB Vid. Vak. Apygardos Valdyba.

— Barbara Szatunaitė priklauso Brighton Parko apylinkės Dramos klubui ir yra jo direktorė. Klubo pastatymuose dalyvauja įvairaus amžiaus scenos mėgėjai.

— Kelly Parko vadovybė ir Brighton Parko apylinkės organizacijos buvo paskelbusios įvairias programas bei varžybas jaunimui Medelių sodinimo šventės — Arbor Day proga. Nijolė Apanavičiūtė, Raymondas Briedelis, Lina Bertužytė ir Aleksas Bagdonas buvo apdovanoti trofėjomis už geriausius rašinius. Jurgis Macas, Rasa Bertužytė, Laura Šaukštelytė, Debbie Yvenskaitė ir Debbie Bambalaitė gavo garbės pažymėjimus. Anthony Gliceris, Mikalina Maskutė ir Janeta Meizytė laimėjo poezijos kontestą. Visiems laimėto-

HELP WANTED — FEMALE

Derbininkų Reikia
YOUNG WOMAN
Age 20-30. Experienced. General housework, some laundry. Beautiful large room, T.V., private bath, other help. No child care. 1 yr. minimum, top wages, paid vacation. Lovely Northshore residence.
Call 446-4056 after 7 P. M.
527-3090 days.

COOK

St. Lawrence Monastery
77th & Central.
Call
GL 8-6900

GAL FRIDAY

Responsible position, one girl office. Typing, light posting work. Interesting position with rapidly growing company.
Call Mr. STAHLBER
SA 2-3617

RENTING IN GENERAL

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS blaiviam vidutinio amžiaus vyrui, kuriam galėtų patikti namo priežiūra šeiminiškai išvykus 5 mėn. atostogų. Skambinti 471-2686.

jams atžymėti Kelly parke buvo pasodintas medelis.

— Leonard Povilaitis ir Jules Corbett, Amerikos Legiono Don Varnas ir Dariaus - Girėno postų komandieriai, vadovavo Vėliavų Alėjos darbų pradžios iškilmėms. Iškilmėse dalyvavo Jonas C. Evans — darbų koordinatorių taip pat ty postų ir kapinių pareigūnai: C. Stukonis, E. Pocius, A. Niprikas, A. Paulauskas, V. Schultz, A. Anderson, P. Daubaras, P. Milaševičius, S. Kazlas, C. Petrilas, L. Graves, A. Dzieginski. Vėliavų Alėjos atidarymo iškilmės įvyks gegužės 23 d. 12 val. Joms vadovaus teisėjas Alfonsas F. Wells.

— Kazimieras Austin, Beverly Shores, Ind., suruošė vašes savo žmonos Christinos gimtadienio proga, pakviesdamas visus Naujienų tarnautojus — jos bendradarbius. K. Austin yra lietuviams neįprastame biznyje. Jis perka, parduoda ir nuomoja kino filmus taip pat priemonės. Šiame biznyje turi didelį patyrimą, plačias pažintis ir ryšius.

— "Varpo" žurnalo leidėjų, bendradarbių ir Čikagos rajone gyvenančių rėmėjų bei skaitytojų pobūvyje, kuris įvyks gegužės 23 d. 12 val. "Mėnės" salėje, Marquette Parke, bus diskutuojama tema "Lietuvių liberaliosios srovės vienybės klausimu". Įžangines mintis pareiškė Zigmąs Dailidka. Pobūvį rengia Varpininkų Filisterių Draugija, kuri leidžia "Varpo" žurnalą.

WALTER RASK — RANCH MOTEL SAVININKAS

Vladas Rasčiauskas tapo vienintelis didelio Ranch Motel savininkas.

Praeitais metais jis atpirkė Juozo Padžiūno dalį, o šiomis dienomis jis baigė pasirašyti dokumentus Jono Žalgos daliai išpirkti. Ilgus metus šie trys vyrai valdė gerą biznį darantį motelį, bet dabar jo savininku yra vienas Vladas Rasčiauskas. Pietinėje Čikagos dalyje esantis Ranch Motel daro gerą biznį. Ten apsinakvoja aukšti valdžios pareigūnai ir įtakingi užsieniečiai. Kaimynas

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESIMČIAIS ISSIMOKEJIMAMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE: I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAS DRAUDIMO REIKALAS
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

SKUBIAI parduodamas mūrinis namas: maisto krautuvė ir du butai Brighton Parke.
2 BUTAI ir šalia tuščias sklypas Brighton Parke.
BIZNIO PATALPA ir 3 butai, Gražiai atrodantis mūrinis namas Marquette Parke.

ŠIMAITIS REALTY
2737 WEST 43 STREET
CL 4-2390

BY OWNER
2 flat brk., 2 bedrms. each.
Vic. 23rd & Drake.
Full price \$9,000.
CR 7-2766

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna aprauda.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilų draudimai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išimokėlimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BUTŲ NUOMAVIMAS
SAVININKAMS NEMOKAMAI
Namų pardavimas, pirkimas,
įvairūs draudimai.
BUD'S REAL ESTATE
BALYS BUDRAITIS
4307 So. Kedzie, Chicago
TEL. — 254-5551
1339 State St., Lemont, Ill.
TEL. — 257-5542

PAVASARIO PLANAS
GRAŽUS LOTAS Marquette Parke.
STILINGA mūro rezidencija. 10 kambarių pajamų ar sau gyventi. Mūro garažas. Artū Marquette Parke ir Kedzie. \$24,500.
KAIP SALDINIS gražus, šviesus apartamentinis mūras ir mūro garažas. 2 blokal nuo Marquette Parke. Virš \$7,000 pajamų. Jei susipėsite — tik \$47,700.
AR 14,000 DOL. PAJAMŲ kasmet nėra turintis šis apnuojamas apartamentinis mūro geroji vieta su lengva parka? Kaina 76,900.
9 KAMBARIŲ pajamų mūras, naujai sutvarkytas. Gražus, ramioji gatvė. Kaina \$19,000.
GRAŽI 15 METŲ REZIDENCJA. 3 kambarių mūras. 2 vonios, naujas garažas, prieš žalią Marquette Parke. 2 BUTŲ tvarkingas mūras, 2 auto garažas. \$29,500.
TVIRTŲ 2 MŪRAI Brighton Parke. Virš \$16,000 pajamų metams. Su nuoma už \$51,000.
4 BUTŲ MŪRAS, naujas gazu šildymas, gera vieta. Rintam pirkėjui, vertas \$44,000.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200
1 1/2 AUKSTO 12 metų mūrinis. Šiluma gazu, centrinis šildymas, gražiai įrengtas rūbų, 2 auto garažas, beveik dvigubas sklypas. Apylinkė 47tos ir Pulaski. \$37,500.
2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šiluma gazu, aluminijaus langai, 2 automobilių garažas, Marquette Parke. Tik \$28,900.
3 MIEGAMŲ apnuojus mūras. Šiluma gazu, aluminijaus langai, centrinis šildymas, 2 automobilių garažas, 71-mos ir Trov apylinkėje. \$29,000.
4 MIEGAMŲJŲ mūrinis. Karšto vandens šiluma gazu, 2 auto garažas, Marquette Parke. \$23,500.
12 BUTŲ 4 metų mūras. Radiant šiluma gazu, aluminijaus langai, 12 automobilių pastatvi vieta. Platus sklypas. Virš \$24,000 pajamų metams. Pietvakarių priemiestyje. — \$175,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

MARQUETTE PARKE, netoli mokyklos ir bažnyčios. 2 butų po 5 kambarius su 3 miegamais.
LISKUS. 434-8786.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatu senus visus rūšis namų šildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisom! auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

BUD'S REAL ESTATE
BALYS BUDRAITIS
4307 So. Kedzie, Chicago
TEL. — 254-5551
1339 State St., Lemont, Ill.
TEL. — 257-5542

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išimokėlimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išimokėlimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BUTŲ NUOMAVIMAS
SAVININKAMS NEMOKAMAI
Namų pardavimas, pirkimas,
įvairūs draudimai.
BUD'S REAL ESTATE
BALYS BUDRAITIS
4307 So. Kedzie, Chicago
TEL. — 254-5551
1339 State St., Lemont, Ill.
TEL. — 257-5542

"NAUJENOS" KIEKVIEÑO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS